

POGODA

Dzisiaj będzie słonecznie z niewielkim zachmurzeniem. Temperatura do 82 F (27,8 C). Wiatry południowe i wschodnie z prędkością od 12 do 20 mil na godzinę. Jutro będzie słonecznie, temperatura około 80 F (26,7 C). Wschód słońca o godzinie 5:41 rano, zachód o 7:54 wieczorem.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

No. 88 Rok (Vol.) LXXIX

CHICAGO, IL, Wtorek, 6 Maja (May 6), 1986

Telefon wszystkich biur 286-0141. 35¢

KALENDARZYK

Dzisiaj wtorek, 6 maja —
Jana w Oleju.
Jutro środa, 7 maja —
Ludmiła.
Pojutrze czwartek, 8 maja —
św. Stanisława Błm.

PRZYJĘTO PLAN REFORMY WALUTOWEJ

Pierwsza Relacja z Czernobyla

Najpopularniejszy Kaznodzieja

Washington. (UPI) — Billy Graham, najpopularniejszy, podróżujący kaznodzieja ewangelicki, zakończył swoją ośmiomiodniową krucjatę.

Jego kazania wysłuchało w tym czasie ok. 150 tys. osób. Jego słowa tak poruszyły słuchających, iż codziennie ok. 8 tys. osób decydowało się na poświęcenie swego życia Chrystusowi.

Radioaktywna Chmura Nad USA

Washington. (CT, UPI) — Radioaktywne masy powietrza, napromieniowanego w wyniku katastrofy w elektrowni atomowej w Czernobylu na Ukrainie, dotarły już nad kontynent północnoamerykański.

Amerkańscy specjaliści oświadczyli, iż stopień radioaktywności jest zbyt niski aby mógł zagrazać zdrowiu mieszkańców USA.

Załoga samolotu przelatującego w niedzielę rano nad północno-zachodnią częścią wybrzeża kraju dokonała pomiarów, okazało się że stopień radioaktywności powietrza na wysokości ok. 10 tys. m jest tylko "nieco wyższy" od normalnego.

Na zlecenie powołanej przez prezydenta Reagana specjalnej komisji, badania stopnia napromieniowania środowiska przeprowadzane są wielokrotnie w ciągu dnia.

Nieco wyższa radioaktywność powietrza wykryto nad Zatoką Alaską, na wysokości ok. 6 tys. m, specjaliści twierdzą, iż może ona wzrosnąć gdy w przyszłym tygodniu dotrze w ten rejon więcej chmur z ZSSR.

Administrator Agencji Ochrony Środowiska (EPA), Lee Thomas, oświadczył, iż mieszkańcom kraju nie grozi niebezpieczeństwo napromieniowania.

Próbki pobrane w Kalifornii i Oregonie wykazują się znacznie mniejszym stopniem radioaktywności niż chmury, które w ubiegłym tygodniu znajdowały się nad Norwegią.

Amerkańscy specjaliści są przekonani, iż także stopień ich radioaktywności nie zagrażał zdrowiu mieszkańców tego kraju.

EPA zintensyfikowała badania wód powierzchniowych i wody deszczowej, bada się także próbki mleka pobranego od krów w różnych rejonach kraju.

Wykrycie podwyższonej radioaktywności mas powietrza na dużych wysokościach oznacza, że napromieniowane chmury przesuwały się wraz z wiatrami wiejącymi z zachodu na wschód nad Pacyfikiem.

Wiatry te mają prędkość ok. 150 mil na godz. Aczkolwiek stopień ich radioaktywności jest niski, istnieje możliwość, iż silne opady deszczu mogą spowodować zwiększenie się napromieniowanie gruntu.

W stanie Illinois prowadzi się badania próbek pobranych w Ottawie, Springfield i Sheffield.

Wyższy Kurs Dolara

London (UPI) — Na większości europejskich giełd zanotowano dziś ponowny wzrost wartości dolara. Jedynie w Londynie dał się zauważyć lekki spadek kursu wobec funta szterlinga, który z \$1.5277 w piątek skoczył do \$1.5375 (w poniedziałek giełdy brytyjskie są nieczynne).

W innych krajach wartość dolara nieznacznie wzrosła, lecz, zgodnie z opinią specjalistów, przed zakończeniem "szczytu" w Tokio, nie należy spodziewać się istotnych zmian.

"Prawda" o Bohaterskich Strażakach

W Kijowie i Innych Miastach Panuje Ład i Porządek

Moskwa (UPI, CST) — Organ sowieckiej partii komunistycznej, "Prawda", opublikował pierwszą relację z miejsca katastrofy reaktora atomowego.

Relacja roi się od opisów wysiłków bohaterskich strażaków, którzy wodą, chemikaliami i piaskiem próbowali ugasić — i ugasił — pożar czernobylskiego reaktora.

Wg. gazety, wypadek czernobylski rozpoczął się od silnego wybuchu w pomieszczeniu dyspozycyjnym elektrowni. Płonienie strzeliło blisko 30 metrów w górę, przy czym już wówczas począł płonąć asfalt. Prawdopodobnie wybuch ten pociągnął za sobą następny, tym razem w komorze reaktora. "Prawda" nie podaje żadnego wyjaśnienia przyczyny obu eksplozji, ani też dnia, w którym miałyby to nastąpić.

Wg. dzisiejszego wydania "Prawdy", sytuacja jest nadal daleka od rozwiązania, jednakże, co najważniejsze ekipy ratownicze panują nad sytuacją zarówno na obszarze elektrowni, jak i w sąsiednich rejonach. Poziom promieniowania zwolna opada.

W Kijowie, Czernichowie (stąd do (Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Nieoficjalne Rozmowy w Genewie

Washington (CT) — W poniedziałek w Genewie rozpoczęło się nieoficjalne spotkanie delegacji Stanów Zjednoczonych i Związku Radzieckiego, poświęcone sposobom ograniczenia niebezpieczeństwa przyrodniczego wywołania wojny nuklearnej.

Delegacji amerykańskiej przewodniczyli: zastępca sekretarza stanu d/s obrony, Richard Perle i członek Krajowej Rady Bezpieczeństwa Robert Linhard.

Delegacji ZSSR, Aleksiej Obuchow, biorący poprzednio udział w rozmowach na temat broni nuklearnej średniego zasięgu.

Senatorowie Sam Nunn (D.-Ga.) i John Warner (R.-Va.), dwaj wpływowi członkowie Kongresu, wystąpili z propozycją zmniejszenia ryzyka przypadkowego wybuchu wojny atomowej poprzez utworzenie "ośrodków ograniczenia ryzyka nuklearnego."

Przedstawiciele reaganowskiej administracji zdają się mieć wątpliwości związane z tą propozycją, nie chcą jednak narazić się senatorom, mającym dużo do powiedzenia w sprawie wydatków na obronę.

Ośrodki miałyby powstać w Washingtonie i Moskwie, ich działalność polegałaby, między innymi, na wymianie informacji na temat poczynąń militarnych każdej ze stron. Zmniejszyłoby to możliwość "niezamierzonej konfrontacji zbrojeń."

Ośrodki zajmowałyby się także koordynacją działań USA i ZSSR w przypadkach "terrorizmu nuklearnego." Chodzi między innymi o wyeliminowanie sytuacji, w której Stany Zjednoczone byłyby przekonane, iż zostały zaatakowane przez Związek Radziecki i odwrotnie.

W sobotę rano, złożono wieniec u stóp pomnika Tadeusza Kościuszki. Przewodził Richard Martwick, superintendent szkół pow. Cook. (foto. Jerzy Skwarek)

Dziękujemy

Chcielibyśmy tą drogą, jak najserdeczniej podziękować całej Polonii, wszystkim organizacjom społecznym, charytatywnym, weterańskim i młodzieżowym, polskim szkołom, kupcom i handlowcom, celem społeczeństwu polonijnemu, za tak liczny udział w tegorocznych obchodach 195 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

Przede wszystkim dziękujemy wszystkim naszym Rodakom, którzy tak licznie, bo w liczbie przekraczającej 20 tysięcy osób przybyli w sobotę do śródmieścia, by przylgnąć się parady, a swą obecnością zadokumentować siłę naszej społeczności.

Zapewniamy Was, że zadanie jakie sobie postawiliśmy — spełnione zostało w zupełności. Przedstawiciele władz Stanów Zjednoczonych, przekonali się, że jest nas wielu, że stanowimy poważną siłę. Z naszym głosem będą się liczyć jeszcze bardziej niż dotychczas.

Równie dobrze spisała się Polonia chicagoska na bankiecie sobotnim. Obszerna sala restauracji Białego Orła wypełniona była do ostatniego miejsca. Na spotkanie to przybyło około 1,000 gości, reprezentantów zorganizowanej Polonii, przedstawicieli świata politycznego, oraz osób niezorganizowanych.

Dzięki tak gremialnemu poparciu naszej inicjatywy wiemy, że wysiłki nie poszły na marne, postaramy się też pracować jeszcze intensywniej dla dobra naszej wspólnej sprawy.

Dziękujemy za liczny udział w przyjęciu u mayora Washingtona, ceremonii złożenia wieńca przed pomnikiem Tadeusza Kościuszki, śniadaniu wydanym przez Chicago Society, wspaniałej paradzie i w końcu, w bankiecie wieczornym. Wdzięczni jesteśmy za tak gremialny udział w niedzielnym nabożeństwie odprawionym w kościele św. Trójcy.

Wysłitek Wasz będzie na pewno

50 Tys. Ton Mleka w Proszku Dla Polski

Washington (inf. wł.) — W poniedziałek, zgodnie z zapowiedzią, senator z Illinois Paul Simon przedłożył w Senacie propozycję wysłania do Polski w formie pomocy dla ludności 50 tysięcy ton mleka w proszku. Jak wiadomo, władze w Polsce zmuszone zostały wycofać ze sprzedaży mleko w obawie przed skażeniem go środkami radioaktywnymi.

Jak twierdzi sen. Simon, propozycja, jaką przedstawił, cieszy się dużą popularnością i spodziewa się, że już dzisiaj zostanie zatwierdzona. Natychmiast po zatwierdzeniu jej, zostanie wysłany transport do Polski. Zdaniem sen. Simona, transport ten może być wysłany do 48 godzin od chwili zatwierdzenia go przez Kongres U.S.

stokrotnie wynagrodzony. Obecnie, możecie być dumni z dobrze spełnionego obowiązku wobec naszej społeczności polonijnej, a co najważniejsze naszych Rodaków w kraju, którym świętować w tym dniu nie wolno.

Serdeczne Bóg zapłać! Alojzy A. Mazewski — prezes Związku Narodowego Polskiego i Kongresu Polonii Amerykańskiej Helena Szymanowicz — wiceprezesa ZNP i Generalna Przewodnicząca Obchodu.

Kolejny Zamach Na Bazę USA

Kirchheimbolanden, Niemcy Zachodnie. (UPI) — Wczoraj nad ranem wybuchła bomba podłożona pod ciężarówkę wojskową w jednej z mniejszych baz amerykańskich w Niemczech Zachodnich. Samochód uległ zniszczeniu a eksplozja wywołała pożar trzech zbiorników paliwa.

Wybuch nastąpił o godz. 3 nad ranem w amerykańskich koszarach wojskowych Haide koło Kirchheimbolanden, 70 mil na południowy-wschód od Frankfurtu. Nikt nie został ranny.

Jak do tej pory żadne z terrorystycznych ugrupowań nie przyznało się do zorganizowania zamachu bombowego. Prokuratura rejonowa w RFN nie jest w stanie ustalić, kto mógł podłożyć bombę.

Żołnierze amerykańscy stacjonujący w Niemczech Zach. i Berlinie Zach. często są atakowani przez terrorystyczne ugrupowania. Jak wiadomo, 5 kwietnia bomba podłożona została pod nocny klub w Berlinie Zach. Dwoje ludzi zginęło. Stany Zjednoczone zareagowały na ten terrorystyczny zamach nalożeniem na Libię.

Władze zachodniemieckie prowadzą intensywne dochodzenie w sprawie kolejnego zamachu na amerykańskich żołnierzy w RFN.

Do innego wypadku napadu na żołnierzy amerykańskich doszło w czasie weekendu w Neapolu. Niezidentyfikowani napaściny okradli i poranili nożami dwóch marynarzy amerykańskiej floty wojennej z lotniskowca "America". Jeden z Amerykanów został ciężko ranny i przeszedł poważną operację w szpitalu neapolitańskim. Drugi z marynarzy opuścił szpital po opatrzeniu mniej poważnych obrażeń.

Nazwiska obu marynarzy nie zostały podane do wiadomości.

Jak wynika z dzisiejszych depesz UPI w Berlinie Zachodnim aresztowano dwóch Arabów podejrzanych o udział w zamachu na nocny klub w dniu 5 kwietnia. Obydwoj są znajomymi Jordańczyka Ahmeda Hasi, aresztowanego 18 kwietnia.

Na "Solidarność" Zebrano \$3,675.66

Chicago. (inf. wł.) — W czasie uroczystości z okazji rocznicy Konstytucji 3 Maja, zbiórka uliczna na pomoc "Solidarności" prowadzona przez członków komitetu Pomocy Obroncom Praw Ludzkich i Obywatelskich, przyniosła \$3,675.66.

Wyniki Wyborów w Austrii

Wiedeń. (CT, UPI) — Były sekretarz generalny ONZ Kurt Waldheim, ubiegający się o stanowisko prezydenta Austrii, uzyskał podczas niedzielnych wyborów 49.64% głosów.

Jego przeciwnik, kandydat socjalistów Kurt Steyrer, nie cieszył się tak wielką popularnością wśród Austriaków i otrzymał tylko 43.66% głosów.

Ponieważ do uzyskania absolutnej przewagi zabrakło Waldheimowi niewielkiej ilości głosów, dodatkowe wybory odbędą się 8 czerwca.

Zwycięstwo Waldheima nad Steyrerem wywołało zdumienie, z powodu

oskarżeń rzucanych pod jego adresem przez Światowy Kongres Żydów.

Sam zwycięzca nazwał wynik niedzielnych wyborów "imponującym" i wyraził nadzieję, iż szum wokół jego wojennej przeszłości uicnie w ciągu najbliższych tygodni.

Powiedział także, iż jego kampania opierała się na "uczciwości, efektywności działania, moralności i odpowiedzialności."

Dwaj pokonani kandydaci odmówili poparcia w drugiej turze wyborów zarówno Waldheima jak i Steyrera. Jeżeli Waldheim zostanie wybrany, prezydentem, a sprawą jego przeszłości pozostanie niewyjaśniona, sytuacja może okazać się bardzo kłopotliwa dla państw utrzymujących stosunki z Austrią.

Departament Sprawiedliwości zalecił już aby Waldheim został pozbawiony prawa wjazdu na terytorium Stanów Zjednoczonych. Podobna propozycja padła w Izraelu.

Izraelski minister spraw zagranicznych, Mosze Arens, powiedział, iż był zaszokowany wynikiem niedzielnych wyborów w Austrii.

Katastrofa Kolejowa w Portugalii

Pvoa de Santa Iria, Portugalia (UPI) — W poniedziałek doszło do katastrofy kolejowej na przedmieściach Lizbony. 17 osób poniosło śmierć, a ponad 80 zostało rannych. Pociąg ekspres zderzył się ze stojącym na stacji pociągiem miejskim. Betonowy dach spadł na pasażerów, czekających na dworcu.

Maszynista ekspresu zdążył wyskoczyć z pociągu zanim doszło do katastrofy. Pracownicy ekip ratunkowych podali, że wielu pasażerów pociągu miejskiego uratowało się wyskakując z wagonów, zanim ekspres zderzył się ze stojącym pociągiem.

Władze portugalskie przypuszczają, że liczba ofiar śmiertelnych może być większa. Cały czas trwa akcja ratunkowa. Ekipy ratunkowe usiłują przedostać się do wnętrza zniszczonych wagonów.

Maszynista ekspresu, Joao Farinha, zrelacjonował przebieg wypadku. Okazuje się, że przy wjeździe na stację świecił się zielony semafor. Maszynista próbował wyhamować ekspres, lecz hamulce nie działały.

Większość ofiar śmiertelnych, to pasażerowie pociągu miejskiego, przeważnie studenci szkół średnich i wyższych.

Ważne Ustalenia Siedmiu Krajów w Tokio

Zaakceptowano Amerykański Plan Wspólnego Działania

Tokio (UPI, CT) — Przywódcy siedmiu państw doszli we wtorek do porozumienia, które może mieć duży wpływ na ustabilizowanie międzynarodowego rynku monetarnego. Ostatni dzień spotkania w Tokio przyniósł powszechną zgodę również w kwestii ekonomicznej, podobnie jak pierwsza sesja, podczas której uzgodniono wspólną deklarację potępiającą terroryzm.

W myśl planu międzynarodowa reforma monetarna ma spowodować ustabilizowanie kursów głównych walut w granicach, które będą ustalone co roku przez komisję złożoną z siedmiu ministrów finansów krajów biorących udział w dorocznych spotkaniach. Właśnie podczas ostatniego spotkania w Tokio postanowiono powiększyć tę komisję o przedstawicieli Kanady i Włoch. Dotychczas komisja składała się z pięciu członków.

Zaakceptowany plan, który został wysunięty przez Stany Zjednoczone, przewiduje większą niż dotychczas koordynację i wspólny nadzór nad rozwojem gospodarki światowej. Trudniej będzie teraz jednemu krajowi zbyt mocno odbiegać w swojej polityce ekonomicznej od pozostałych. Plan ten uważa się za największą zmianę w układzie międzynarodowego systemu monetarnego od roku 1973, kiedy ostatecznie odrzucono schemat stałych kursów walut.

Projekt przewiduje, że wszystkie uczestniczące kraje, stanowiące

(Ciąg dalszy na str. 6-ej)

H. Assad z Wizytą w Amanie

Amman, Jordania. (UPI) — Prezydent Syrii Hafez Assad złożył pierwszą od 9 lat wizytę w Jordanii. Fakt ten został potraktowany jako pierwszy sygnał odwilży w stosunkach między obydwojma tymi państwami.

Prez. Assad został przyjęty z pełnymi honorami przez króla Jordani Husseina na lotnisku wojskowym w pobliżu stolicy Jordanii. W styczniu br. król Jordani Hussein złożył wizytę w Damaszku.

Prezydentowi Syrii towarzyszy w podróży 80 doradców wojskowych oraz cywilni przedstawiciele syryjskich władz. Wizyta w Jordanii trwać ma dwa dni.

Przywódcy obu państw arabskich udali się bezpośrednio do pałacu króla Husseina, podczas gdy syryjska delegacja podjęła rozmowy z jordańskimi partnerami.

Przybyciu delegacji syryjskiej towarzyszy wprowadzenie silnych środków bezpieczeństwa. Uzbrojone oddziały wojskowe patrolują ulice przystrojone flagami jordańskimi i syryjskimi.

Stosunki pomiędzy obydwojma sąsiednimi państwami arabskimi pogorszyły się w ciągu kilku ostatnich lat z powodu wrogich stanowisk zajętych wobec kryzysu na Bliskim wschodzie i wojny w Zatoce Perskiej.

Jordańska agencja prasowa "Petra" podała, że dwudniowe rozmowy Assada z Husseinem skoncentrują się na takich tematach, jak wzajemne stosunki między Jordanią i Syrią, rozwój wydarzeń na Bliskim Wschodzie oraz sprawy wewnętrzne obu państw ważne dla każdego z nich.

Przebieg katastrofy był od dawna przewidywany przez ekspertów, chociaż prawdopodobieństwo tego zdarzenia było szacowane jako niezwykle małe. Przy wbudowanych do reaktora urządzeniach kontrolnych i zabezpieczających działających niezależnie od siebie, seria awarii wywołująca katastrofę mogła ponoć nastąpić raz na setki tysięcy lat.

Tymczasem po trzydziestu latach wykorzystywania energii atomowej do produkcji elektryczności, nastąpiła najgorsza z możliwych katastrof, której skutki przewidywane oraz jeszcze nieznanne, mogą zmienić obraz świata. Eksperti Zachodu w swoich kalkulacjach ryzyka, nie brali jednak pod uwagę sowieckich konstrukcji reaktorów, które nie zostały dopuszczone do eksploatacji w żadnym innym państwie, nawet przez inne kraje bloku socjalistycznego. Nie uwzględniali również sowieckiego systemu obsadzania odpowiedzialnych stanowisk niekompetentnymi ludźmi.

Seria błędów, która doprowadziła do katastrofy i późniejsze reakcje władz (kilkudniowe opóźnienie informacji), będą zapewne tłumaczone błędami ludzi. Głębsza analiza wskazuje jednak na jeszcze jeden, tragiczny w skutkach błąd systemu.

Agencje informacyjne świata podają ciągle nowe wiadomości zdobywane okólnymi drogami, często redagowane przez niefachowców, niekompletne a zdarzają się i błędne. Tak już jest od lat z informacjami "stamtąd". Chciałbym dzisiaj wyjaśnić różne fakty, kontrowersje i nieścisłości związane z tą katastrofą, która nigdy nie powinna zaistnieć.

Praca reaktora atomowego polega na wymuszeniu rozpadu jąder uranu na dwie różne części i kilka neutronów. Rozpad taki występuje również naturalnie, ale przypadkowo i bardzo rzadko. Natomiast gdy jądro uranu 235 zostanie "uderzone" neutronem pochodzącym na przykład z poprzedniej reakcji rozpadu, rozszczepienie jądra i emisja następnego kilku neutronów jest prawie natychmiastowa. Wydziela się przy tym ogromna ilość energii.

W paliwie stosowanym w elektrowniach atomowych jest tylko kilka procent uranu 235. Reszta, to uran 138, który wytępuje nadmiar neutronów atomowych. Ze względu na skład paliwa, w reaktorze atomowym nigdy nie może dojść do wybuchu podobnego jak w bombie atomowej. Może jednak dojść do zwiększenia szybkości reakcji i stopienia elementów reaktora.

Do kontroli szybkości reakcji jądrowej w reaktorze zostało opracowanych kilka tzw. moderatorów spowalniających i wychwytyjących nadmiar neutronów. Jednym z najstarszych moderatorów jest grafit (skrzystalizowany węgiel), którego m.in. 400 ton użył Fermi konstruując pierwszy w świecie reaktor na terenach Uniwersytetu w Chicago w 1942 r. Głównym celem tego reaktora było produkowanie plutonu do konstrukcji pierwszych amerykańskich bomb atomowych.

Obecnie amerykańskie przepisy zabraniają produkowania w reaktorach energetycznych materiałów rozszczepialnych do celów wojskowych. Bardzo sprawne i wydajne reaktory grafitowo-wodne nie są dopuszczone do eksploatacji w żadnym kraju świata. Z jednym wyjątkiem...

Z dostępnych informacji, świat wie, że na terenie Związku Radzieckiego jest kilkanaście reaktorów grafitowo-wodnych, które dostarczały m.in. 7% całej energii elektrycznej. Dopiero przed kilku dniami zostały wyłączone.

W elektrowni czernobylskiej jeden z czterech pracujących reaktorów został przegrzany prawdopodobnie na skutek błędów operatora lub skomplikowanej awarii urządzeń kontrolnych. Rozżarzony do białości grafit zapalił się powodując wybuch. Ale nie jądrowy, lecz chemiczny. Zniszczone zostały tuby zawierające paliwo jądrowe oraz rozrwane ściany bunkra reaktora. Tony substancji radioaktywnych zostały uwolnione w atmosferę.

Kilkadziesiąt ton tlenku uranu o ciężarze właściwym podobnym do ołowiu spłynęło roztopione na dno bunkra reaktora, gdzie bez ochrony moderatorów reakcja zaczęła postępować szybciej i temperatura podniosła się do kilku tysięcy stopni. Beton został już zapewne przepalony i rozżarzona masa zaczęła zagłębiać się w ziemię. Temperatura paliwa będzie się utrzymywała aż do czasu, gdy "rozcieńczy" się ono

Z Technika i Nauką Na Ty...

dr inż. Andrzej Michalik
P.O. Box 476652, Chicago 60647

Katastrofa Nuklearna

roztopionymi skałami. Chyba, że elektrycznie zbudowano błędnie nad podziemnymi zbiornikami wodnymi. Wtedy groziłyby nowe radioaktywne gejzery.

Była obawa, czy w czasie katastrofy zdołano wyłączyć i zabezpieczyć wszystkie pozostałe reaktory. Zdjęcia satelitarne w podczerwieni wskazywały na wysoką temperaturę wewnątrz innego budynku. Nie zostało to jednak później potwierdzone i miemy nadzieję, że nie grozi nowy wybuch.

Obecnie różne operacje techniczne na terenie elektrowni są praktycznie niemożliwe, gdyż w czasie katastrofy mogły ulec uszkodzeniu na skutek promieniowania niektóre urządzenia półprzewodnikowe.

Skoncentrowany obłok radioaktywny był przez wiele godzin źródłem niezwykle silnego promieniowania jonizującego obejmującego tereny elektrowni i okolice. Szacuje się, że tysiące ludzi było napromieniowanych dawką kilkuset a nawet kilku tysięcy remów. Potem wiatr zozwał to po Europie.

Rem jest jednostką efektu promieniowania działającego na ciało ludzkie. Promieniowanie wytraca swoją energię w ciele człowieka, powodując rozrywanie skomplikowanych związków chemicznych biorących udział w przemianie materii i niszcząc komórki. Ze zjawiskiem tym spotykamy się na co dzień i organizm daje sobie radę z problemem. Codziennie człowiek pochłania dawkę ok. 0.5 milirema. Łączną dawkę ok. 0.2 rema dostaje każdy człowiek w ciągu roku, z naturalnych źródeł (gleby) i z kosmosu. Przy prześwietlaniu narażenia jesteśmy na jednorazową dawkę rzędu ułamka rema, a w przypadku prześwietlenia kregostupa do 1 rema.

Wyraźne i natychmiastowe skutki promieniowania zaczynają się pojawiać przy dawce ok. 10 remów. Około 10% ludzi traci po takim naświetleniu włosy w ciągu kilku dni. Po naświetleniu dawką rzędu 200 remów następuje tak silne zakłócenie przemiany materii, że połowa ludzi nie przeżywa trzech miesięcy. Druga połowa może żyć jeszcze lata, ale nigdy nie odzyska pełni zdrowia.

Przy dawce ok. 1.000 remów praktycznie nie ma szans na przeżycie. Stan zdrowia pogarsza się z godziną na godzinę, z dnia na dzień i przeżywanie dwóch tygodni należy do rzadkości. Promieniowanie nie zabija

natychmiast i dlatego można wierzyć, że w katastrofie zginęło tylko dwóch ludzi. Co stanie się z setkami i tysiącami innych, możemy się tylko domyślać.

Dowiadujemy się czasem z doniesień agencji, że na skutek opadu poziom promieniowania w jakiejś okolicy wzrósł 500 razy. Jest to nieścisłe i niekompletne, gdyż trzeba dodać co mierzono. Czy to wzrost promieniowania powietrza (to nic), czy gleby (sprawa poważniejsza), czy wręcz poziom odniesienia było tzw. promieniowanie tła. Jeżeli uwzględnimy ten ostatni przypadek, to znaczyłoby, że codziennie człowiek na tym terenie otrzymuje dawkę 0.25 rema. Po miesiącu może to już wywołać skutki chorobowe.

Bardzo niebezpieczne jest wchłonięcie przez organizm izotopów promieniotwórczych, które powstają wewnątrz reaktora. Najgroźniejsze to jod 131, stront 90, stront 89, cez 137 i pluton 239, które przedostają się do organizmu i w pewnej części przypadkowej chwili uwalniają promieniowanie od wewnątrz.

Jod wchłaniany jest przez organizm i wbudowywany do hormonu zwanego tyrazyną. Hormon ten powstaje w tarczycy i reguluje przemianę materii oraz działanie systemu nerwowego. Wchłonięcie jodu z opadu radioaktywnego może spowodować uszkodzenie i późniejszą niedoczynność tarczycy. Zalecanym postępowaniem prewencyjnym jest nasycenie organizmu naturalnym jodem, aby dodatkowa porcja z zewnątrz nie była wchłaniana. Po kilku dniach od zetknięcia się z jodem radioaktywnym, aplikowanie jodu nie ma już sensu gdyż nie usunie się z organizmu tego co już jest na nadmiar jodu może doprowadzić do zachwiania równowagi hormonalnej i późniejsze poważne kłopoty zdrowotne. Ponadto czas połowicznego rozpadu jodu 131 wynosi ok. 8 dni, czyli po ośmiu dniach zostaje go połowa, po następnych ośmiu dniach — jedna czwarta itd.

Jod radioaktywny stosuje się w medycynie do przeprowadzania testów, m.in. do kontroli czynności tarczycy. Stwierdzono, że umiarkowane ilości wykrywalne przez aparaturę testującą nie wpływają negatywnie na późniejszą czynność tarczycy.

Bardzo groźny jest stront. Ten pierwiastek podobny chemicznie do wapnia jest wbudowany do kości. Czas połowicznego rozpadu izotopu 89 wynosi ok. 50 dni, a dla izotopu 90 ok. 30 lat. Oznacza to, że stront osadzony w kościach może przez długie lata uszkadzać tkanki kostne, nabłonkowe i szpik wywołując nowotwory. Blokadą dostępu radioaktywności w tej postaci jest zjawienie wapnia farmaceutycznego i mleka, ale znowu przed, nie po opadzie.

Cez 137 jest pierwiastkiem podobnym chemicznie do sodu i potasu. Przenika on do płynów ustrojowych i tkanek nabłonkowych mogąc być powodem nowotworów ujawniających się nawet po kilku latach. Czas połowicznego rozpadu cezu 137 wynosi ok. 30 lat, lecz szybka wymiana elektrolitów nie pozwala na dłuższe przebywanie cezu w organizmie niż kilka-kilkaście miesięcy.

Niezwykle groźny jest pluton 239, który według mnie był niewątpliwym celem produkcyjnym w reaktorach czernobylskich. Rozpad plutonu wewnątrz organizmu lub na

skórze wywołuje bardzo rozległe uszkodzenia. Dopuszczalna norma ilość plutonu w powietrzu musi być mniejsza 350 milionów razy od dopuszczalnej dawki tak silnej trucizny jak cyjanek potasu.

Skutki gospodarcze katastrofy nuklearnej będą rozległe i długotrwałe. Ogromne obszary żyznych ziem Ukrainy będą przez lata wyłączone z uprawy produktów żywnościowych. Samo tylko mieszkanie na tych terenach będzie powodowało wzrost zachorowań na białaczkę i inne rodzaje nowotworów. Może będzie się próbowało uprawiać rośliny nie spożywane bezpośrednio (np. buraki cukrowe), lecz czy można ludzi narażać na zwiększone niebezpieczeństwo chorób.

Związek Radziecki stracił na wiele lat kilka procent swojego potencjału energetycznego. Powinno się to odbić na zmniejszeniu produkcji, szczególnie tej energochłonnej (np. stal gatunkowa) lub będzie wyłączane oświetlanie miast.

Czy po stopniowym ujawnianiu podłoża, przyczyn i skutków katastrofy społeczeństwo sowieckie uzna postępowanie swoich władców za słuszne? To już jednak przekracza zakres analizy technicznej problemu.

Zamiast Biuletynu Badania Nad AIDS

Washington (UPI) — Senat zdecydował, iż zamiast wydawać pieniądze na wydawanie biuletynu, należy przekazać je na badania nad metodami zapobiegania poważnym chorobom.

Suma 277.5 mln dol. została by przekazana na dofinansowanie programu badań nad AIDS i chorobą Alzheimera. Byłaby ona przekazywana stopniowo w ciągu najbliższych trzech lat.

Senatorowie Pete Domenici (R.-N.M.) i Lawton Chiles (D.-Fla.) ostrzegli jednak, iż decyzja wyraża tylko intencje Senatu, gdyż faktycznym przyznaniem funduszy nastąpi dopiero gdy Kongres podejmie decyzję w sprawie budżetu państwa.

Sen. Pete Wilson (R.-Kalif.) nazwał wydawanie i wysyłanie biuletynu na koszt podatników "skandal". Wysyłka biuletynu pochłania 75% sumy przeznaczonej na opłacenie usług pocztowych, z których korzysta Kongres.

Ostatni Koncert Horowitza w ZSSR

Leningrad (CT) — Władimir Horowitz przygotowywał się w środę do opuszczenia Związku Radzieckiego, kraju swoich urodzin, którego zapewne nie zobaczy już nigdy więcej.

Najważniejszą sprawą dla artysty stała się możliwość spotkania z ludźmi i rozmowy z nimi, bo jak twierdzi, "gra się wszędzie tak samo, w Moskwie i w Nowym Jorku".

Z największymi emocjami złączył się chyba leningradzki recital pianisty, gdzie występował w swoim życiu ponad 20 razy.

Tym razem znalazło się na sali kilka osób, które pamiętały ostatnie koncerty artysty przed opuszczeniem przez kraj.

Romantyczny, pełen ekspresji styl gry Horowitza przynależał niegdyś ściśle do tradycji rosyjskiej, którą dziś zastąpiła wirtuozeria i najwyższe osiągnięcia techniczne wykonawców.

Horowitz, odbył w poniedziałek prywatną turę po Ermitażu w dniu, kiedy jest on zamknięty dla zwiedzających.

Artysta opuścił Leningrad, udając się z koncertami do Europy.

Zapytany o powrót do kraju w przyszłości i koncerty — odpowiedział: "Wie to ktoś w górze lepiej, niż ja wiem".

Popieracie tych, którzy ogłaszają się w "Dzienniku Związkowym".

Józef Głomb

CZŁOWIEK z POGRANICZA EPOK

Rozdział wstępny

PRZED KURTYNĄ

Na dnie Rzeki Świętego Wawrzyńca koło Quebec, 60 metrów pod lustrem wody, leży wiele tysięcy ton zniszczonej konstrukcji stalowej. Są to ślady tragicznej katastrofy: największej w historii mostownictwa.

Ponad rzeką — w tym samym miejscu — wznosi się monument nadzwyczajnego osiągnięcia: most Quebec, który jest największym mostem tego rodzaju w świecie.

I są stale razem te dwie ludzkie sprawy. Jedna — kolasny przykład starań zbyt małych w stosunku do tego, co było niezbędne i druga — wspaniały dowód użycia właściwej miary dokładności i pomysłowości.

Budowa wielkiego mostu to zawsze trudne — rozłożone na wiele lat zmaganie z żywiołem. Byli w Quebec zwycięzcy i pokonani. Bo czyż nie był pokonanym Theodore Cooper, „Missisipi Kid”, który stracił tam sławę i — choć nieco później niż jego robotnicy — także i życie? A czyż nie był zwycięzcą ten, który ten ogromny most w końcu zbudował?

Były książki o bohaterach różnych bitew: A przecież żadna z nich nie wymagała od wodza kilkunastu lat nadzwyczajnego osobistego trudu i w żadnej z nich wódz — wbrew pozorom — nie musiał okazać tak wiele determinacji i odwagi.

Czas może napisać o zwycięzcy spod Quebec — człowieku, który był tam i wodzem i armią. Będzie to opowieść prawdziwa o splątanych losach odważnego człowieka: Rudolfa Modrzejewskiego — konstruktora mostów. Ale również o losach jednego z wielu polskich emigrantów.

W młodości był grzecznym, dobrze ułożonym chłopcem, wzorem wszelkich cnót. Był jak solidna cegła, z której buduje się trwałe budowle. Potem, dzięki wyjątkowej pracowitości i talentom osobistym, potrafił wyjść z cienia swej matki i zbudować własną sławę.

Jego życie było tylko o tyle niezwykle, o ile czasy, w których żył — były niewyuczajne. Wychowywał się w kraju biednym, podzielonym przez zaborców. Trudno było w nim przedostać się do społecznej „góry”. Zawsze szukano — w takich okolicznościach — miejsca na ziemi, w którym łatwiej byłoby to uczynić. Dziewiętnastowieczne Stany Zjednoczone stwarzały największe możliwości. A inżynieria była najpewniejszą dźwignią uruchamiającą te możliwości.

Przybył za ocean jako kilkunastoletni chłopiec i szybko wrosł w nową ojczyznę głęboko. Nie był to przypadek wyjątkowy. Losy polskie często „zawadzały” o Amerykę. Ale tylko nieliczni wracali. U tych, którzy pozostali, polskość gasła najpóźniej w trzecim pokoleniu. Sprawy te w rodzinie Modrzejewskich wyglądały tak samo, jak u miliona innych polskich emigrantów. Pozostawał — najwyżej — mglisty sentyment, choć i to nie jest bez znaczenia.

Doszedł do swej „góry”. Szczelami na tej drodze były mosty. Czerdzięści mostów na największych rzekach kontynentu. Stał się w tej dziedzinie jednym z wielkich.

Ale nie dlatego napisałem tę książkę. Myślę, że warto było ją napisać, aby pokazać nie to, co u Modrzejewskiego było wielkie, lecz to co zwyczajne!

Przedstawiam książkę o człowieku, który miał szczęście: Czas, w którym żył był dojrzały, aby przyjąć jego idee.

Przedstawiam książkę o budowie mostów, a więc opowieść o losach człowieka, który walczy na dwa fronty: z przeszkodami stworzonymi przez naturę i własną niewiedzą.

Cześć pierwsza RUDOLF SYN HELENY

Rozdział 1

MATKA I SYN

Stosując nasze obecne kryteria, można by powiedzieć, że Rudolf wychował się w środowisku o swobodnych obyczajach. Jego matka, Jadwiga Helena, urodziła się pięć lat po śmierci męża swej matki — krakowskiego kupca — Szymona Bendy. Była jej dziesiątym (jeszcze nie ostatnim!) dzieckiem. Opiekunem rodziny w czasach młodości Heleny był Michał Opid. Urodziła się w Krakowie, choć opinia uprzejmie wiązała jej pochodzenie z Tarnowem.

Wczesna młodość wpływała jej w dość dobrych warunkach materialnych. Matka mogła sobie pozwolić na posyłanie Heleny (z młodszą siostrą Józefą Opid) na lekcje w prywatnej pensji prowadzonej przez Salomeę Radwańską. Jednak wielki pożar Krakowa (18 lipca 1850 roku), który zniszczył także dwa domy na narożniku ulicy Grodzkiej i placu Dominikańskiego, kończy okres zamożności rodziny. Przez kilka następnych lat Helena jest kelnerką w maleńkiej kawiarni dzierżawionej przez matkę.

A trzeba wspomnieć, że pięćdziesięcioletni w tym czasie Kraków miał dziewięćdziesiąt kawiarni oraz ponad dwieście innych — jak obecnie się mówi — zakładów zbiorowego żywienia. Niewiele można było w takim mieście zarobić w jednej z dziewięćdziesięciu kawiarni.

Układy rodzinne sprawiają, że Helena żyje w atmosferze zainteresowania teatrem i stale podejmuje różne działania, aby się do tego świata zbliżyć. Przyczyniają się do tego głównie starsi bracia (Bendowie), którzy w tym czasie próbują już swych sił na scenie. Pewnego jesiennego wieczoru w roku 1850 przeprowadzili z sobą trzydziestoletniego (jak pisze w swych Wspomnieniach Helena) Gustawa Zimajera*, który szybko stał się przyjacielem domu. Dziewięćcioletnia dziewczynka była nim oczarowana.

Dziesięć lat później, w roku 1860, trzydziestopięcioletni Adolf Gustaw Zimajer i niespełna dwudziestoletnia Helena mieszkają w Bochni. Jest z nimi razem matka Józefa i jej wnućka Stasia. Syn Heleny i Gustawa, Rudolf, urodził się 27 stycznia 1861 roku.

* Nazywał się właściwie Sinnmayer. Używał również spolszczonej formy swego nazwiska: Zimajer. Miał w tym czasie dwadzieścia pięć lat.

MÓWIĄCY PO POLSKU
ADWOKAT
RICHARD BRZECZEK
BYŁY KOMENDANT POLICJI

- Jazda w stanie nietrzeźwym
- Uszkodzenie ciała w wypadkach
- Kradzieże i bójki
- Różnowy
- Kupno i sprzedaż nieruchomości
- Przekroczenie ruchu drogowego
- Sprawy kryminalne

5245 N. CENTRAL AVE.
(Milwaukee i Central Ave.)
283-8711 (czynny całą dobę)

Mówiący po polsku
ADWOKAT
MAREK DĄBROWSKI

- Rozwody
- Sprawy Emigracyjne
- Wypadki w Pracy
- Jazda w Stanie Nietrzeźwym
- Wypadki Drogowe
- Sprzedaż i Kupno Nieruchomości

BEZPŁATNA KONSULTACJA
Tel.: 725-8209 / 24 Godz.
Dwa biura:
Na Północnym Zachodzie
oraz w Śródmieściu
BIURO OTWARTE RÓWNIEŻ
W NIEDZIELE

CENTRAL FURNITURE
"BEZPŁATNE" SPRAWDZENIE KREDYTU
Zadzwoń TERAZ! 486-4202

6-CZ. KOMPLET DO SYPIALNI
• Komoda • Lustro z Półkami • Długa Szafka • Łóżko z Półkami
TYLKO \$229.95

Wersalka
Wersalka łatwo otwiera się w łóżko dwuosobowe. Do wyboru w różnych kolorach. Łatwo rozkłada się jedna reka.
\$118

9-CZ. KOMPLET DO JADALNI
Stół, 6 Krzesel, 2-Cz. Kredens
\$445

5-CZ. KOMPLET DO UNINETTE
Stół z formalki, winiowe krzesła. Do wyboru w wielu kolorach.
\$79

3 POKOJE MEBLI
OD TYLKO \$488

LODÓWKA
Dużych Rozmiarów • Osobny Zamrażalnik • Pojemniki Na Drzwiach • Pojemniki Na Warzywa
Juz od \$249

18" Przenośny Kolorowy TV
RCA
TYLKO \$259
Lukusowy Kolorowy TV

ŁATWY KREDYT
BEZ WPLATY
DLA KWALIFIKUJĄCYCH SIĘ KLIENTÓW

7-CZ. SOLIDNY SOSNOWY KOMPLET DO BAWIALNI
SOLIDNA SOSNOWA KANAPA, FOTELE, LAMPY, FOTELE NA BRZEGACH PLUS 3 STOŁKI I 2 LAMPY
TYLKO \$229.95

KANAPY SEKCYJNE!
PRZYJĄDZIE OZSI!
JUZ 00 \$288

3-CZ. SYPIALNIA
Drewno-Klonowa
Francuska
Solidna Konstrukcja
Wzeglusze Rozmiarów Full
\$169

8-CZ. ŁÓŻKO PIĘTROWE
Z wbudowaną poręczą i drabinką
\$79

KROTKO PRACUJESZ? 1-SZY KREDYT? BEZ PRACY? KREDYT? ZBANKRUJOWALES? FINANSUJEMY KAŻDEGO

Central Furniture • 1348 N. Milwaukee
Godz. Pon., Czw. Piat. 9:30-9:30; Sob. 9:30-6:00; Niedz. 11:00-5:00
Mówimy Po Polsku 486-7838 • Oznacza "Cash & Carry"

Z Posiedzenia Zarządu Centralnego ZNP

Sprawozdanie Prezesa Alojzego Mazewskiego

(ciąg dalszy)

17 lutego — Czekanie na lotnisku O'Hare przez ponad 4 godziny, wskutek gęstej mgły odwołano wszystkie samoloty. Dopiero o godz. 10:30 mogłem odlecieć do Washingtonu, dokąd przyleciałem o godz. 1:30 po poł. Oznaczało to, że trzeba było odwołać spotkanie z dr Gersham' z National Endowment for Democracy. W biurach K.P.A. spotkałem czekających na mnie: Jana Kaszuba, prezesa Kongresu Polsko-Kanadyjskiego, prof. A. Kamińskiego i red. Jana Nowaka.

Z prof. Kamińskim przedyskutowaliśmy projekt ewentualnego programu ekonomicznego dla Polski (prof. Kamiński jest ekonomistą), biorąc pod uwagę nasze możliwości. W tym czasie przygotowano masywny napisany przeze mnie memorandum dla admirała Pointdextera — doradcy Prezydenta do spraw bezpieczeństwa kraju.

O godz. 3:30 miałem spotkanie z adm. Pointdexterem w Białym Domu. Tematem tego spotkania były sprawy dotyczące Polski i wzajemnych stosunków pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi. Admirał przyjął nasze sugestie odnośnie włączenia sprawy polskiej do porządku spotkania na szczycie. Dotyczyło ono również unowocześnienia Radia Wolna Europa i propozycji "kija i marchewki" w stosunku do Polski. Spotkanie to było bardzo owocne.

Później, przedyskutowałem w Kongresie Polonii Amerykańskiej zebranie Rady Dyrektorów Światowej Rady Koordynacyjnej Polonii, które zaplanowane jest na 11, 12 i 13 września, w Washingtonie, w hotelu Capital Hilton.

19 lutego — Wzięłem udział w uroczystym zaprzysiężeniu nowego zarządu Stowarzyszenia Adwokatów. Nowym prezesem tej organizacji skłupiającej prawników polskiego pochodzenia jest sędzia Maryla Rozmarek-Komosa, której złożyłem serdeczne gratulacje z racji objęcia stanowiska. Pogratulowałem również wyróżnienia kon. Franciszkowi Annunzio, który w czasie tej uroczystości otrzymał Merrit Award.

20 lutego — Spotkanie z członkami Komitetu Żydowskiego na temat mojej odpowiedzi o filmie "Shoah," która ukazała się w "Chicago Tribune." W zebraniu tym uczestniczyli ald. Roman Puciński. Przygotowaliśmy wspólne oświadczenie.

21 lutego — Byłem na Balu Amantowym urządzanym przez Legion Młodych Polek — organizację charytatywną. Był to bardzo udany bal. Mistrzem ceremonii był były redaktor naczelny "Dziennika Związkowego" Jan Krawiec.

23 lutego — Oddałem ostatnią przysługę śp. Marii Józefiak, matce naszego kierownika działu asekuracji Franka Józefiaka i żony byłego dyrektora ZNP Stanisława Józefiaka. Śp. Maria Józefiak była bardzo aktywną członkinią ZNP, od szeregów harcerskich, aż do dnia dzisiejszego.

Tego samego dnia byłem na Sejmiku Okr. 13 ZNP, którego komisarzem jest Stanisław Ścibło, komisarz Kazimiera Pytel. Sejmik prowadził kom. Ścibło. Frekwencja była bardzo dobra i uważam, że zebranie to powinno przynieść pozytywne rezultaty.

24 lutego — Spotkanie z księgowymi firmy Peat Martwick dotyczące spraw związanych z przeprowadzeniem sprawdzianu naszych programów komputerowych, ewentualnych zmian lub poprawek.

25 lutego — Spotkanie z mayorem Haroldem Washingtonem, aby omówić ewentualność ogłoszenia poniedziałku, 4 marca świętem miejskim. Mayor wręczył mi proklamację polecającą, aby w dniu tym biura miejskie były nieczynne, jako wyraz hołdu Kazimierzowi Pułaskiemu.

28 lutego — W związku ze zbliżającym się świętem ku czci gen. K. Pułaskiego wygłosiłem pogadankę do 2,000 uczniów szkoły średniej Lane. Mówiłem o zasługach polskiego generała dla sprawy Stanów Zjednoczonych. W uroczystości uczestniczyli również senator stany Tadeusz Lechowicz. Wraz ze mną przybył do szkoły dr Wierzewski — redaktor "Zgody."

W biurach Związku przygotowaliśmy również skromne przyjęcie z okazji Dnia Pułaskiego dla wszystkich pracowników. Udzieliłem szeregu wywiadów radiowych i telewizyjnych na temat gen. Pułaskiego.

W tym roku Illinois po raz pierwszy święci Dzień Pułaskiego, jako oficjalne święto stanowe. Z okazji zamknięte są szkoły i banki.

1 marca — Oddałem ostatnią przysługę śp. Czesławowi Pawlakowi — długoletniemu działaczowi ZNP.

Udzieliłem też wywiadu radiowego na programie Jerzego Migaly. Mówiłem na temat problemów imigracyjnych.

2 marca — Wzięłem udział w dorocznym zebraniu Obozu Młodzieżowego Okr. 12 i 13 ZNP w Yorkville, Ill. Frank Dmuchowski jest prezesem tego Obozu. Zebranie prowadził kom. S. Ścibło.

Tego samego dnia po południu wzięłem udział w specjalnym programie przygotowanym przez Wydział Illinois Kongresu Polonii Amerykańskiej poświęconym uczczeniu gen. Kazimierza Pułaskiego. Uroczystość odbyła się w Budynku Stanowym w śródmieściu Chicago. Wygłosiłem tam główne przemówienie, podkreślając zasługi bohatera dwóch kontynentów. Towarzyszyli mi: wiceprezesa Helena Szymanowicz i Wojciech Wierzewski redaktor "Zgody."

Na uroczystości tej, której przewodniczył Roman Puciński przemawiali: gub. James Thompson, mayor Harold Washington, George Dunne. Obszerne sprawozdanie ukazało się w "Dzienniku."

Wieczorem udzieliłem wywiadu stacji radiowej WBBM. Wszystkie programy telewizji transmitowały informacje na temat niedzielnej uroczystości Dnia Pułaskiego.

3 marca — Biura Związku — nieczynne. Przed południem złożenie wieńca przed płytą ku czci gen. Pułaskiego, znajdującego się w budynku federalnym im. Kluczyńskiego. Przybyłem na tę uroczystość w towarzystwie wiceprezesa Heleny Szymanowicz i red. Wojciecha Wierzewskiego. Wraz z ald. Pucińskim złożyliśmy wieniec i wygłosili krótkie przemówienia. Muszę zaznaczyć, że frekwencja była bardzo mała. Było około 15 osób. Udzieliłem wywiadu stacji kanału 2 TV — red. Walters oraz reporterowi z kanału 5, który dopiero przyjechał do Chicago z Nowego Yorku.

Po tej uroczystości natychmiast wyruszyłem w drogę do Mount Pulaski w Illinois, dokąd dojechałem o godz. 2:30. O godz. 5 uczestniczyłem w specjalnym przyjęciu urzędowym ku czci gen. Pułaskiego, jakie odbyło się w sali weteranów. Bardzo szczegółowe sprawozdanie z dwóch dni spędzonych w Mount Pulaski ukazało się w "Dzienniku Związkowym."

6 marca — Zebranie Komitetu Wykonawczego i Komitetu Budżetowego Alliance College, które odbyło się w naszych biurach w Chicago. Zebraniu przewodniczył cenzor Hilary Czaplicki, uczestniczyli w nim również dr Frank Draus. Obecny był również dr Larry Nanns — rektor kolegium.

9 marca — Wzięłem udział w instalacji Grupy 1577 ZNP, gdzie była dyrektorka Helena Orawiec jest sekretarką finansową. Mówiłem zebranym o pracy i potrzebach Związku Narodowego Polskiego. Podkreślałem ich dobrą pracę na rzecz organizacji. W uroczystości tej wzięli również udział: Edward Moskal — skarbnik, dyrektorzy: Kazimierz Musielak i Genowefa Wesolowska, oraz komisarze Okr. 12 i 13.

11 marca — Spotkanie przy "lunchu" z superintendentem chicagowskiej policji Fredem Rice, sierż. Wielontkiem i Artem Petaque — reporterem z "Chicago Sun-Times."

12 marca — Wizyta Konsula Generalnego Federalnej Republiki Niemiec dr Josefa Enzweiera.

14 marca — Spotkanie z dr Osyko, przewodniczącym Komitetu Szkolnictwa przy K.P.A. Szczegółowe sprawozdanie z tego spotkania ukazało się osobno w "Dzienniku."

19 marca — Zebranie Komitetu Medycznego K.P.A. poświęcone omówieniu dalszej pomocy Polsce w formie leków i sprzętu medycznego dla szpitali.

20 marca — Wraz z członkami Zarządu spotkanie z przedstawicielami Continental Bank, aby przedyskutować nasze inwestycje, przeanalizować dotychczasowe i zaplanować przyszłe.

21 marca — W wielkim żalem przyjęliśmy smutną wiadomość o śmierci komisarz Okręgu 5 Antoniny Morawskiej. Rodzinie Zmarłej składamy tą drogą serdeczne wy-

razy współczucia. Była Ona oddaną członkinią Związku Narodowego Polskiego, działaczką, która pracowała z pełnym poświęceniem dla dobra organizacji.

23 marca — Podróż do Detroit, Michigan (na własny koszt), aby uczestniczyć w zaprzysiężeniu nowego zarządu Wydziału Stanowego Kongresu Polonii Amerykańskiej. Paweł Odrobina, nasz dyrektor, złożył przysięgę, jako prezes tego Wydziału Stanowego. W swoim przemówieniu wygłoszonym na tej uroczystości mówiłem o naszych osiągnięciach i potrzebie dalszej wyteźonej pracy dla dobra nas wszystkich. Podkreśliłem pracę Pawła Odrobiny, szczególnie jeśli chodzi o przewodnictwo w zbieraniu funduszy na lekarstwa dla Polski.

Wśród obecnych na tej uroczystości byli również: komisarz Wilhelm Wolf z żoną, komisarz Helena Kujawska z mężem, Józef Krawulski, Richard Smoger, William i Maria Kozerscy, Henry Rydel i wielu innych.

Było to bardzo udane spotkanie. Obecni na nim byli również sen. Carl Levin, mayor Hamtramck — Kozaren oraz państwo Mieczysław i Kazimiera Odrobina.

24 marca — Nagrywanie dyskusji na tematy stosunków polsko-żydowskich w studio telewizyjnym kanału 5. W dyskusji oprócz mnie brali również udział: ks. Jan Pawlikowski, rabin Poepech i Maynard Wishner.

25 marca — Przemówienie do Rodaków w kraju za pośrednictwem Głosu Ameryki. Złożyłem Polakom życzenia świąteczne.

Tego samego dnia przyjąłem w biurze prof. Normana Davisa — z Oxfordu, przybywającego obecnie na Stanford University. Jest on autorem wielu książek na tematy polskie. Ostatnia pt. "God's Playground," wydana została ponownie niedawno. Prof. Daviesowi towarzyszyła Bożena Nowicka.

26 marca — Zebranie Midwest Advisory Council w czasie którego odnowiliśmy swą znajomość z Donaldem Rumsfeldem, byłym sekretarzem obrony i prezesem Searle Company.

4 kwietnia — Spotkanie z senatorem Davidem Durenbergerem z Minnesoty. Przedyskutowaliśmy sprawy imigracyjne.

6 kwietnia — Uczestniczyłem w uroczystości 100-lecia Grupy 36 ZNP w Jersey City, N.J. Wysłuchałem Mszy św. odprawionej w najstarszym kościele tego miasta — pod wezwaniem św. Antoniego, oraz uczestniczyłem w bankiecie wydanym z tej okazji. Bankiet odbył się na tej samej sali, na której przed 100 laty zorganizowano Grupę 36. Prezesem Grupy jest Marion Morawski.

Była to bardzo udana uroczystość. Żałowaliśmy bardzo, że nie mogła uczestniczyć w niej śp. Antonina Morawska — komisarz Okr. 5. Śmierć Komisarzki była szokiem dla wszystkich.

Mayor Antoni Cucci wręczył Grupie specjalną rezolucję wydaną z okazji jubileuszu, a mnie symboliczny klucz do miasta.

W swym przemówieniu mówiłem o wielkim dziedzictwie, jakie pozostawili po sobie założyciele Grupy — jubilatki, o zasługach jej członków na polu pracy organizacyjnej i społecznej, o obowiązku kontynuowania tej pracy w przyszłości.

Na uroczystości obecni byli również: cenzor Hilary Czaplicki, dyrektor Stanisław Leńniewski i komisarz Ernest Zarnowski.

(t. ar)

(ciąg dalszy jutro)

Chór Chopina Zaprasza!

Chór Chopina Związku Śpiewaków Polskich w Gary, Ind., przygotowuje się do wyjazdu na Walny Zjazd Związku Śpiewaków w stanie Ohio. W celu zebrania koniecznych funduszy przeznaczonych na pokrycie kosztów utrzymania i zakwaterowania w maju br. Chór przygotowuje specjalną imprezę, na którą zaprasza wszystkich rodaków.

Impreza zat. "Fantastyczna rewiata mąd," odbędzie się w niedzielę, 18 maja, w Gary Country Club, 6701 Taft St., Merrillville, Ind. Początek o godz. 12 w południe.

Wstęp wraz z obiadem \$15.00 od osoby.

Po rezerwację proszę dzwonić: 938-4220, 769-2118 lub 980-0281.

Cynthia Scalziti — przewod. Mitchell Tukaj — koresp.

Bankiet

Otwarcia Siedziby ZKP

Związek Klubów Polskich zaprasza zrzeszone Kluby, Towarzystwa, przyjaciół oraz całą Polonię do wzięcia udziału w bankiecie otwarcia siedziby Związku mieszczącego się przy 5835 W. Diversey. Bankiet obejmuje część oficjalną, obiad, oraz zabawę taneczną. Po rezerwacji proszę dzwonić na nr 733-3743, lub 637-5292.

Adam Ocytko — prezes

Odczyt Dr J. Migaly w Instytucie Dmowskiego

W piątek, 16 maja, o godz. 7:00 wiecz., w sali Wonderland Ballroom, 2952 N. Milwaukee Ave., staniem Instytutu Romana Dmowskiego, odbędzie się odczyt dr Józefa Migaly pt. "Zamach majowy."

Dr J. Migala urodził się w Chicago, lecz wychował i wykształcił w Polsce, gdzie ukończył studia ekonomiczne na UJ w Krakowie. W okresie przedwojennym i w czasie okupacji brał czynny udział w ruchu ludowym.

Po wojnie wrócił do Chicago, gdzie dał się poznać jako człowiek interesu i właściciel jednej z najbardziej popularnych stacji radiowych.

Przed paru laty J. Migala uzyskał doktorat na UW i wrócić został prezesem Instytutu Wincetego Witosy w Ameryce.

Instytut Romana Dmowskiego zaprasza serdecznie wszystkich zainteresowanych.

Zarząd

Klub Przyjaciół Gdańska Na Pomoc Polsce

W odpowiedzi na apel Kongresu Polonii Amerykańskiej zamieszczony ostatnio w prasie polonijnej, a dotyczący pomocy Rodakom w Polsce, dotkniętym katastrofą atomową — Klub Przyjaciół Gdańska w Chicago przeznaczył na ten cel sumę \$100.

Czek na w sumę przesyłaliśmy już do Fundacji Charytatywnej Kongresu Polonii Amerykańskiej w Chicago.

Jednocześnie apelujemy do wszystkich organizacji polonijnych w Chicago oraz w całym stanie Illinois o poparcie naszej akcji, zgodnie z życzeniem Kongresu Polonii Amerykańskiej i oświadczeniem jej prezesa — mec. Alojzego A. Mazewskiego.

Klub Przyjaciół Gdańska

Uwaga Parafianie Immaculate Heart of Mary Parish

Parafia Immaculate Heart of Mary, 3834 N. Spaulding, prosi wszystkich byłych parafian o skontaktowanie się, przestanie swoich nazwisk i adresów. Wszystkie informacje historyczne związane z życiem parafii będą cennym źródłem dla Komitetu Historycznego zajmującego się 75 jubileuszem parafii.

W sprawie informacji można kontaktować się z Louise Skony, tel. 539-3847 lub Marianem DuCasse, tel. 267-1354.

PATIO THEATRE
6008 West Irving Park Road
(przy Austin Avenue)
ZAPRASZA NA DWA CIEKAWY FILMY:
(1) BŁĘKITY KRZYŻ
Po raz pierwszy w Chicago!
GORALE NIOSA
POMOC PARTYZANTOM!
(2) KAPRYSY LAZARZA
Komedie satyryczne
środowiska góralskiego
PLUS
DWA ATRAKCYJNE REPORTAŻY FLMOWE
1) PIELGRZYMKI NA JASNĄ GÓRĘ
z Prymasem Tysiąclecia
STEFANEM KARDYNAŁEM WYSZYŃSKIM
oraz
2) IMPRESARIO
FILM KRECONY W U.S.A.
PODZAS TOURNEE ORKIESTRY Z ZAMOŚCIA DO NIEDZIELI, 11-GO MAJA
Pokazy w dniu powszednim TYLKO o 7:00 wiecz.
Kino otwarte o 6:30 wiecz.
W soboty i niedziele po TRZY POKAZY:
2:00 — 5:00 i 8:00 wiecz.

OBSZERNE informacje przeczytasz i najlepsze zdjęcia zobaczysz w Dzienniku Związkowym.

Prezes Mazewski o Znaczeniu 3 Maja

Przemówienie Wygłoszone Na Bankiecie w Obecności 1,000 Osób

Znaczenie Konstytucji 3-go Maja dla Polski było i jest olbrzymie i nieprzemijające. Konstytucja uratowała i zachowała ciągłość historyczno-prawną Państwa Polskiego, dzięki czemu późniejsze rozbiory i zabory stały się według prawa międzynarodowego bezprawną grabieżą. Dla Narodu natomiast stała się bodźcem i źródłem siły dla pokoleń w ciągu ponad stuletniej niewoli — siły, dzięki której Naród ani przez chwilę nie pozbył się myśli o wolności i stać go było na wolnościowe zrywy, by odzyskać utraconą niepodległość.

Obecny reżim wszelkimi sposobami, nie wyłączając przemocy, stara się zatrzeć ślady tej wiekopomnej Konstytucji. Bo jakże mówić o wolności, niepodległości i poszanowaniu ludzkich praw, kiedy wolność i niepodległość pojmowane są na sposób sowiecki, a prawa ludzkie są regulowane ilością obcych czołgów i rodzimych zomowskich palek.

Na niepodległość i wolność, gwarantowane przez Konstytucję 3-go Maja, w dzisiejszej Polsce miejsca nie ma, więc i o Majowym Święcie należy zapomnieć. Najlepszym dowodem tego jest zgniczenie "Solidarności", która jak wszystkie poprzednie zrywy wolnościowe kierowała się szlachetnymi i wzniosłymi hasłami, zawartymi w Konstytucji 3-go Majowej, będącej dziedzictwem zostawionym nam przez naszych pra-ojców sto dziewięćdziesiąt pięć lat temu.

I tu nasuwa się skojarzenie: za-

równo Konstytucja jak i Solidarność były zagrożone groźbą obcej interwencji. W obu wypadkach, po krótkim rozkwiecie idei wolnościowej, nastąpiło ujarznienie Narodu za pomocą bagnetów.

Ale tylko fizyczne. . . Bo tak jak hasła Konstytucji — tak sama hasła Solidarności nie zostały wymalowane z serca i duszy narodu. I przetrwały — i doczekają się święta zwycięstwa sprawiedliwości nad przemocą i prawdy nad zakłamaniem.

My Polacy, żyjący w wolnym kraju, pod ochroną równie wspaniałej Konstytucji Stanów Zjednoczonych, gwarantującej jak najdalej idące swobody i równe prawa wszystkim obywatelom, najlepiej rozumiemy dramatyczne wżamania się Narodu, jego trudności i problemy narodowe, społeczne i ekonomiczne.

Dlatego staramy się nieść pomoc naszym siostram i braciom w Kraju, zarówno moralną jak i materialną. Zobowiązuje nas do tego wiekowe dziedzictwo, jakie odziedziczyliśmy sto dziewięćdziesiąt pięć lat temu w postaci Konstytucji Trzeciego Maja.

I nie zaprzestaniemy tej pomocy, wierząc w to jak najślisniej, że przyjdą lepsze dni, że naród Polski odzyska niepodległość i suwerenność — i że Święto Konstytucji 3-go Maja wróci na kartki wolnego polskiego kalendarza. Gdy cała Polska, a my z nią razem zaśpiewamy radośnie: "Witaj Majowa Jutrzenko Świeć Wolnej Polskiej Krainie!"

Z Uroczystości Ku Czcii Ofiar Katynia

W miesiącu kwietniu, gdy cała przyroda budziła się do życia, w roku 1940, członkowie NKWD (Narodowego Komisariatu Wewnętrznych Spraw Zw. Sow.) pozbawili życia 4,143 jeńców polskich strzałem w tył głowy, w lesie katyńskim — kilkadziesiąt km. na zachód od m. Smoleńska przy stacji kolejowej Gnezdowo.

Około 11,000 żołnierzy polskich zatopiono w starych okrętach na Morzu Białym.

Do dnia dzisiejszego nikt nie został ukarany za zbrodnię niespotykaną w dziejach świata cywilizowanego.

W 46-tą tragiczną rocznicę, dnia 27 kwietnia 1986 r., w kościele św. Jacka została odprawiona uroczysta msza św., podczas której ewangelię odczytał dkn. Stefan Stańczak, a podniósł kazanie wygłosił dkn. Edward Różański.

Kościół był przepelniony przedstawicielami trzech pokoleń, 26 pocztów sztabdarowych reprezentowało orga-

Komunikat SSP

W niedzielę, 25 maja odbędzie się w Chicago regionalny zjazd Północno-Amerykańskiego Studium Spraw Polskich.

W programie: o godz. 11:00 rano, w kaplicy oo. Jezuitów, 4105 N. Avers Ave., Msza św.; następnie, w siedzibie Koła 31 SPK, 3242 N. Pulaski Rd., koktajle (bar płatny), o godz. 12:15 po poł., obiad koleżeński, o godz. 1:00 po poł., odczyt panelowy nt. "Pragmatyzm i idealizm w polskiej polityce niepodległościowej," o godz. 2:30 po poł.

Prelegentami będą: red. Wojciech Wasiutyński, wiceprezes K.P.A. Kazimierz Łukomski i i przedstawiciel "Solidarności" w Brukseli Jerzy Milewski. Po odczycie dyskusja.

Koszt uczestnictwa w całej imprezie \$10.00, wyłącznie w odczycie \$5.00. Rezerwacja miejsc do dnia 19 maja, tel. 278-2774 lub 595-2466.

Stanisław Jaworski sekr. KW

Zebranie

Klubu Kujawiaków

We wtorek, 13 maja, o godz. 7:00 wieczorem, w sali Plac. SWAP, 4139 S. Kedzie Ave., odbędzie się zebranie Klubu Kujawiaków połączone z poczęstunkiem z okazji Dnia Matki i Ojca. Prosimy członków o przybycie.

Kazimierz Jasiński — prezes
Ludwik Siorek — sekr. prot.

Uwaga

Organizacje Polonijne!

Aktorzy udostępnią organizacjom polonijnym BEZPŁATNIE salę na zebrania we własnym Klubie Artystycznym "AKT PIERWSZY," 5659 W. Irving Park Rd. (róg Major).
Tel. 283-3177 lub 286-5741.

Wspólnym śpiewem "O Panie któryś jest w niebie," zakończono uroczystości, poczyn przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego, Władysław Lis podziękował wszystkim, którzy brali udział i przyczynili się do zrealizowania uroczystości.

L. Srebalowicz

Zebranie Gr. 2993 ZNP Tow. Im. K. Rozmarka

Miesięczne zebranie Grupy 2993 Tow. im. K. Rozmarka odbędzie się w niedzielę, 11 maja, w sali domu Kongresu Polonii Amerykańskiej, przy 5844 N. Milwaukee Ave.

Początek zebrania punktualnie o godz. 2 po poł. Prosimy wszystkich członków o liczne uczestnictwo w tym zebraniu, ponieważ poruszane będą ważne sprawy.

Wanda Rozmarek — prezeska
Stanisław Jarosz — sekr.

Zebranie Grupy 127 ZNP Im. R. Dmowskiego

Posiedzenie miesięczne Grupy odbędzie się w piątek, 9 maja, w Domu Wydziału K.P.A., 5844 N. Milwaukee Ave.

Początek posiedzenia godz. 7:30 wieczorem, w tym samym czasie będzie urzędował sekretarz fin. Prosimy o liczny udział członków, ponieważ wiele jest spraw do omówienia.

H. Wasilewski — prezes
S. Pyka — sekretarz

Przedwakacyjne

Posiedzenie Gminy 75 ZNP

Bardzo ważne posiedzenie Gminy 75 ZNP odbędzie się w piątek, 23 maja, w sali Moskala, pnr. 5639 N. Milwaukee Ave., o godz. 8 wieczorem.

Jest to ostatnie posiedzenie przed okresem wakacyjnym.

Prócz bardzo wielu ważnych spraw do załatwienia dla dobra i rozwoju naszej Gminy, sprawy bieżące.

Po załatwieniu wszystkich spraw odbędzie się przyjęcie, celem uczczenia ojców i matek.

Prócz bardzo wielu ważnych spraw do załatwienia dla dobra i rozwoju naszej Gminy, sprawy bieżące.

Po załatwieniu wszystkich spraw odbędzie się przyjęcie, celem uczczenia ojców i matek.

Stanisław Ścibło — prezes
Władysław Kuman — sekr.

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.

ALOJZY A. MAZEWSKI—Prezes
6100 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60646

POLISH DAILY ZGODA

ANNA M. RYCHLIŃSKA, Redaktor Naczelny

ANTONI SZPLIT, Zarządca

Zespół Redakcyjny: PIOTR DOMARADZKI, WALDEMAR CHLEBOWSKI, IWONA SKOCZYŁAS, ELŻBIETA URBANSKA,
ALICJA OTAP, EWA AZARJEW I ELŻBIETA WISNICKA—Korektor

Telefon do Redakcji przed 7:30 rano 286-0146

Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy publikowania płatnych ogłoszeń i nadesłanych tekstów.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ

W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie	Rocznie (1 yr.)	Półrocz. (6 mos.)	Kwartał. (3 mos.)
		\$52.00	\$26.00	
		32.00	17.00	
		22.00	12.00	

W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy
Numer Codzienny (Single Daily Copy)... 35¢

DO INNYCH KRAJÓW:

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie	Rocznie (1 yr.)	Półrocznie (6 mos.)
		\$75.00	\$38.00
		50.00	21.00

W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy
Numer Weekendowy (Single Weekend Copy)... 50¢

Jesteśmy Dumni z Polonii!

Tegoroczne, czterodniowe obchody 195 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja przejdą do historii Polonii metropolii chicagowskiej, jako jedne z najbardziej udanych. Dumni jesteśmy z naszych sióstr i braci, naszych Rodaków, którzy tak tłumnie przybyli do śródmieścia, aby albo maszerować w paradzie, albo też oklaskiwać maszerujących.

Mogłoby nas być wprawdzie jeszcze więcej, ale trzeba przyznać, że 20 tysięcy osób, które stały wzdłuż trasy parady zaimponowało nie tylko organizatorom, ale przede wszystkim licznie przybyłym politykom.

Swą obecnością na sobotnich obchodach w śródmieściu, a później w bankiecie, zadokumentowaliśmy, że społeczność polonijna, jeśli tylko zechce, potrafi zdobyć się na jedność, wykażać swą liczebność, a co najważniejsze, poprzeć wspólny cel.

Zdajemy sobie doskonale sprawę z poświęcenia wielu, którzy rezygnując z odpoczynku przybyli na naszą uroczystość. Nagrodzi się to nam wszystkim stokrotnie, bo jak wcześniej wspominaliśmy, wpłynie na zwiększenie prestiżu, pomoże naszym przywódcom w ich zaciągach o szereg przywilejów zarówno dla stałych mieszkańców Stanów Zjednoczonych jak też dla tych, którzy przybyli tu stosunkowo niedawno.

Połowiczny Rozpad

Okres połowicznego rozpadu promieniotwórczych cząstek izotopu strontu-90 wynosi 30 lat. Za suchymi cyframi kryje się tragiczny los żyjących ukraińskich i białoruskich ziem, które przez taki właśnie — lub dłuższy — okres czasu winny leżeć odłogiem. Czy jednak tak będzie, należy wątpić.

Władze komunistyczne, tak w Polsce jak i w ZSSR, zainteresowane są nie tyle losem ludności, ile utrzymaniem się przy władzy. Społeczeństwo interesuje je jedynie jako źródło taniej siły roboczej i mięsa armatniego na wypadek wojny.

A przecież i dla tych władz katastrofa czernobylska jest nieszczęściem. Po pierwsze bowiem zachwiana została wiara obywateli sowieckich w pewność i niezawodność sowieckiej "myśli technicznej". Po drugie wzrosną szeregi oponentów i wrogów systemu, którego militarystyczne zapędy zabijają już nie tylko hen, poza granicami ZSSR, ale własnych, spokojnych obywateli. Po trzecie, produkcja żywności na Ukrainie i Białorusi, choć z pewnością nie na lat 30, ale na jakiś czas zostanie wstrzymana, to zaś zmusi Kreml do zwiększonych zakupów za granicą.

Skąd pewność, że ZSSR zbagatelizuje skutki napromieniowania gleby? Z braku przykładu sowieckiego, posłuszmy się bliższym nam — polskim. Oto, w połowie lat 70-tych, głośna stała się afera kryła, małego skorupiaka z rodziny pancerzowców, będącego pokarmem wielorybów w wodach antarktycznych. Polscy "naukowcy" stwierdzili, że krył zawiera ogromne ilości białka, wobec czego nadaje się do przetworstwa spożywczego. Rozpoczęto nawet połowy na skalę przemysłową, bagatelizując ostrzeżenia Zachodu, że skorupiak należy do gatunków podejrzanych o rakotwórczość. W rezultacie nie los ludności, a trudności techniczne zmusiły władze PRL do wycofania się z połowów niebezpiecznego żyłtka.

W dobie narastającego kryzysu na przełomie lat 70/80-tych zaferowano Polakom inny "smakołyk". Była to mała ryбка odławiana gdzieś na otwartym Atlantyku. Nazywano ją błękitkiem, a jej cechą charakterystyczną było silne zarobaczenie. PRL, mimo protestów społeczeństwa, nie wycofała się z odłowów do dziś, a do kryła podobno zamierza się cichcem powrócić.

W systemie sowiecko-komunistycznym obywatel jako jednostka i społeczeństwo jako zbiorowość są nie podmiotem, a przedmiotem. Działania władz nie mają na celu ich dobra, a jedynie własne, przy czym społeczeństwo służy za surowiec i narzędzie. Należy je utrzymać w ryzach i przy życiu, a że nie istnieją techniczne możliwości przeistoczenia całego bloku w jeden wielki obóz, więc trzeba zachowywać pozory...

A przecież władze te są monopolistą we

O tym, że siła Polonii została należycie oceniona świadczy dobitnie udział w naszych obchodach dużej liczby polityków amerykańskich. Obecni byli nie tylko przedstawiciele władz miejskich z mayorem Washingtonem na czele, ale również przedstawiciele władz stanowych, powiatowych, oraz oczywiście władz krajowych, z wiceprezydentem Georgem Bushem, senatorami Dixonem i Simonem, kongr. Lipińskim i Annunzio na czele.

Prawdą jest, że do olbrzymiego sukcesu tegorocznych uroczystości przyczyniła się przede wszystkim społeczność polonijna, dzięki swemu licznemu udziałowi. Nie wolno nam jednak zapominać o pracy i staraniach organizatora — Związku Narodowego Polskiego, który już po raz 91 w historii Polonii Chicago dba o to, aby Wielka Rocznica została należycie uczczona.

O obchodach rocznicy Konstytucji 3 maja pisać będziemy przez następnych kilka dni. Mamy zamiar podkreślić różne aspekty tych uroczystości chcąc tym samym należycie ocenić ich znaczenie.

Dzisiaj dziękujemy Polonii za udział, za poparcie wspólnego celu. Wdzięczni jesteśmy żeście tak gremialnie odpowiedzieli na apel przywódców Polonii i nasze apele.

Jesteśmy dumni z naszej Polonii!

wszystkim. Jeśli w Polsce, kraju bodaj największych swobód, można truć i oszukiwać, tak samo da się postępować na Ukrainie i Białorusi...

W latach wielkiego głodu (1941-50) w Rosji magazyny armijne — a są na to liczne dowody — pękały w szwach. Całkiem więc nie od rzeczy była słynna wypowiedź rzecznika PRL, że "rząd i tak się wyżywi".

Te wszystkie przykłady dowodnie wskazują na to, że skażone pola uprawne Ukrainy i Białorusi oraz pastwiska Polesia niezbyt długo będą leżeć odłogiem. Ot, tyle tylko, ile trzeba by świat zapomniał. Na radioaktywne pola skieruje się więźniów Gułagu, a śmiercionośną żywność sprzeda mieszkańcom Chabarowska czy Ust'Umczuga.

Nie znamy, i zapewne nie poznamy, stopnia napromieniowania gleby. Jest jednak więcej niż pewne, że w najbliższym promieniu — naukowcy mówią o osiemnastu, dwudziestu milach — Czernobyla ziemia została skażona na dobre. Gorzej z wodą. Prypeć i Uż otrzymały, tuż u swego ujścia do Dniepru, taką dawkę promieniowania, że zdatność ich wód do czegokolwiek stoi pod znakiem zapytania. Podobnie ze Zbiornikiem Kijowskim, będących rezerwuarem wody pitnej dla stolicy Ukrainy i innych, położonych w pobliżu miast.

Do tej pory mgła tajemnicy okrywa los Mińska, miasta położonego 200 mil na północ od Czernobyla, dokładnie na osi przejścia pierwszej chmury radioaktywnej. Ten pas, szeroki zapewne na 100-150 mil został skażony najpoważniej. Krótko mówiąc — napromieniowaniu, a więc zniszczeniu, uległo co najmniej 60 tysięcy mil kwadratowych ziem uprawnych, rzek, jezior, lasów, nieużytków i miejsc zamieszkałych przez ludność.

Okres połowicznego rozpadu potrawa — przypomnijmy — 30 lat. Należy przypuszczać, że znacznie wcześniej ów temat powróci echem na łamy prasy Wolnego Świata.

To I Owo

Od czasów najdawniejszych uznawano potrzebę mycia zębów. U ludów Afryki stosowano do tego celu specjalne pędzelki. Ojczyzną nowoczesnych szcoteczek jest Francja. Pierwsza wzmianka pisemna o nich pochodzi z 1694 r. W 1762 r. ukazała się (również we Francji) cała rozprawa przeciwko szcoteczkom, udowadniająca, jak złe mogą być skutki ich używania. Mimo to pod koniec XVIII stulecia stały się ogromnie popularne. O potrzebie ich stosowania nikt już dziś nie wątpi, jednak specjaliści od ankiet odkryli, że ledwie pięćdziesiąt procent ludności krajów wysoce cywilizowanych ma nawyk mycia zębów. I czemu się dziwić, że próchnica jest najpowszechniejszą z chorób cywilizacji?

INNI PISZĄ:

Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

O Dialogu Amerykańsko-Polskim

NOWY DZIENNIK — Podejmując wypowiedź Marka Palmera, podsekretarza do spraw Europy w Departamencie Stanu, po konsultacji z przedstawicielstwem Kongresu Polonii Amerykańskiej, Jerzy Urban, rzecznik rządu PRL oświadczył w Warszawie, że Polska więcej niż kilkakrotnie wypowiadała się za poprawą w stosunkach ze Stanami Zjednoczonymi.

Ponieważ — mówił Urban — rząd Stanów Zjednoczonych oczekuje wystąpienia w tym kierunku, rząd polski uważa, że najlepszym krokiem byłoby podjęcie polsko — amerykańskich rozmów politycznych, nie obciążonych żadnymi warunkami wstępnymi.

Oświadczenie Urbana, jak i fakty o których mowa niżej, stanowią — używając łacińskiej definicji — "contradictio in adjecto".

Przed wszystkim domaganie się przez Warszawę porzucenia wszelkich warunków, których spełnienie umożliwiłoby podjęcie rozmów, jest samo w sobie warunkiem. Reżym w Warszawie jakkolwiek żyje w sztucznym świecie totalitarnej monopartii, zdaje sobie doskonale sprawę, że rząd amerykański musi, w przeciwieństwie do władz PRL, liczyć się ze swoją opinią publiczną.

Opinia ta nadal uważa Polskę za kraj represyjny, w którym znaczna liczba więźniów politycznych pozbawiona jest wolności na podstawie kagańcowych ustaw, wprowadzonych w okresie stanu wojny i po nim.

Społeczeństwo amerykańskie, a wraz z nim Polonia amerykańska, nie może zgodzić się na rozmowy, kiedy Warszawa trzyma pod kluczem setki więźniów sumienia. Zwolnienie ich, połączone z przyrzeczeniem danym społeczeństwu polskiemu, że nie zostaną ponownie wytapani i uwięzieni — otworzyłoby drogę do dialogu. Zwolnienie ich wcale nie musi być określane jako spełnienie warunku. Wystarczy fakt.

Drugim posunięciem władz warszawskich, które mogłoby ułatwić podjęcie dialogu gospodarczego, byłaby zgoda na uruchomienie Fundacji dla Rolników Indywidualnych. W tej chwili grozi utrata milionów dolarów, przewidzianych na cele tej fundacji. Ulegną one przeterminowaniu. Reformy gospodarcze mogłyby otworzyć drogę do przywrócenia klauzuli największego uprzywilejowania i różnych form kredytów w przyszłości.

PRL na razie przedstawia kraj w katastrofie, w której rząd udaje, że zatrudnia robotników, a robotnicy udają, że pracują. Taki stan wymaga zmiany niezależnie od tego, czy postulat reform Warszawa nazywa "warunkiem", a Waszyngton "koniecznością".

Najbardziej jednak niepokojący i źle wróżący na przyszłość jest fakt, że kiedy Urban mówi o możliwości podjęcia bezwarunkowego dialogu, równocześnie zachodzą nowe akty represji.

Wyrok na pięciu działaczy Konfederacji Polski Niepodległej, wydany przez Sąd Rejonowy w Warszawie, jest potwierdzeniem, że rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej nadal stosuje politykę represji, więziąc swoich przeciwników politycznych i eliminując możliwość istnienia w Polsce politycznego pluralizmu.

Represyjne ustawy w stosunku do oponentów, wprowadzone w okresie stanu wojny, pozostają w mocy. Wobec dekompozycji systemu i partii komunistycznej oraz jej założeń teoretycznych w Polsce, represje pozostają jedyną metodą utrzymania się przy władzy monopartii komunistycznej. Polska jest dzisiaj, obok Rosji sowieckiej, krajem, w którym mnoży się liczba więźniów sumienia.

Wyrok zapada w momencie, kiedy rząd Stanów Zjednoczonych i rząd PRL szukają dróg do wznowienia dyplomatycznego dialogu. Kongres Polonii Amerykańskiej jako jej polityczne przedstawicielstwo, jest w tych sprawach konsultowany.

Wstępem do jakichkolwiek polsko-amerykańskich kontaktów na odpowiednim szczeblu powinno być zwolnienie wszystkich więźniów politycznych, skazywanych przez sądy PRL. Wyrok na Moculskiego i KPTN, zresztą pozostałych przywódców KPN,

Danuta Drzewińska

Raporty w Sprawie Zdrowia

Problemem zdrowotności społeczeństwa polskiego zajmują się dwa zespoły ekspertów: zwiazany z "Solidarnością" zespół ekspertów publikujący wyniki swoich badań na łamach podziemnych "Zeszytów Niezależnej Myśli Lekarskiej" oraz pracujący pod firmą Polskiej Akademii Nauk, Komitet Prognozowania Perspektywicznego Rozwoju Kraju "Polska 200".

Oba zespoły opracowały wyniki badań, które zostały opublikowane w odpowiednich dokumentach. Pierwszy zajmuje się obecnym stanem zdrowia społecznego, drugi zaś skupia się na prognozach dotyczących Polski jako będzie w roku 2000. Oba raporty współpracują więc ze sobą, dopowiadając pewne kwestie i uzupełniając się wzajemnie zarówno co do diagnozy obecnego stanu rzeczy, jak i do wniosków na przyszłość.

Oto, w największym skrócie, obecny stan rzeczy zarysowany w "Zeszytach Niezależnej Myśli Lekarskiej".

Zły ogólnie stan zdrowotny polskiego społeczeństwa (wyrażający się wysoką zachorowalnością między innymi na choroby, które w rozwiniętych krajach zachodnich nie stanowią obecnie problemu społecznego), a także wysoki proporcjonalnie do liczby ludności wskaźnik zgonów w Polsce, wynikają z postępującej degradacji środowiska naturalnego, złych warunków mieszkaniowych, sanitarnych i z niewłaściwego odżywiania się.

Notuje się nawrót chorób charakterystycznych dla społeczeństw biednych: gruźlicy, żółtaczki zakaźnej, schorzeń przewodu pokarmowego występujących coraz częściej w postaci ognisk epidemicznych. Wskaźnik zachorowań na gruźlicę utrzymuje się w ostatnich latach na poziomie 70-80 zachorowań na sto tysięcy ludności, co oznacza 25 tysięcy nowych zachorowań rocznie, podczas gdy w krajach takich jak Szwecja, Norwegia, Dania, Holandia, czy Anglia gruźlicę wyeliminowano zupełnie.

Raport lekarzy niezależnych zwraca uwagę na fakt, że oficjalne dane dotyczące gruźlicy są zaniżane i że okresowe badania radiofotograficzne obejmują coraz mniejszą liczbę ludności. Coraz więcej natomiast przypadków gruźlicy ujawnia się już tylko w wyniku badań pośmiertnych.

I dalej o gruźlicy:

Szczególnie niepokojący jest wzrost zachorowań wśród małych dzieci. W latach 76-79 zachorowalność w tej grupie wzrosła o osiemnaście procent. W Polsce jest stale około stu tysięcy prątkujących, zaś rocznie umiera na gruźlicę prawie trzy tysiące osób. Jest to najwyższy wskaźnik w Europie.

Podobnie, niestety, wygląda sprawa żółtaczki zakaźnej. Miarą tego problemu może być uśrednienie naszego kraju (obok Rumunii i Bułgarii) na pierwszym pod względem wielkości zachorowań — miejscu w Europie. Szacuje się, że w Polsce każdego roku zapada na żółtaczkę ponad czterech milionów, umiera zaś około 40 tys. osób. Brak jednorozowego sprzętu w szpitalach i przychodniach, rażąco niski poziom higieny, skażenie biologiczne wody — te wszystkie czynniki powodują postępującą inwazję tej choroby.

Pogarszający się ciągle stan sanitarny Polski jest przyczyną wzrostu schorzeń układu pokarmowego. Czerwonka spowodowana jest zanieczyszczeniem wody pitnej. Oblicza się, że rocznie zapada na biegunkę 350 do 400 tysięcy dzieci w pierwszych dwóch latach życia, z czego przeszło trzydzieści tysięcy wymaga leczenia szpitalnego.

I — żeby skończyć z dokonaną przez niezależnych ekspertów diagnozą zdrowotności społeczeństwa — jeszcze parę słów na temat niedożywienia. Jak stwierdza raport, ogólnie spożywa się za mało mięsa i ryb, a jakoś przetworów mlecznych jest wprost katastrofalna. Dają się wyraźnie zauważyć objawy niedożywienia, zwłaszcza u dzieci i osób w wieku emerytalnym.

Spostrzeżenie ekspertów niezależnych wróży przyszłości dialogu.

W rzeczywistości Polonia amerykańska będzie ponownie zmuszona doradzać rządowi amerykańskiemu, aby wstrzymał się z dalszymi krokami ku normalizacji stosunków z rządem PRL.

leżnych, że niewątpliwie wpływ na zdrowie Polaków ma rosnący od chwili ogłoszenia stanu wojennego — stan napięcia i poczucia zagrożenia, to spostrzeżenie znajduje także odbicie w "Raporcie końcowym" Komitetu Prognozowania Perspektywicznego Kraju "Polska 2000." O tym, jaka będzie kondycja zdrowotna społeczeństwa polskiego przekraczającego barierę tysiąclecia, decyduje — stwierdza "Raport Końcowy" — potencjał zdrowotny pokolenia wschodzącego obecnie w wiek średni, jego nawyków, zachowań oraz warunków w jakich żyje. Warto sobie z tego zdawać sprawę przyglądając się prognozom "Raportu, Polska 2000."

Jeżeli prognozy dotyczą zmian w środowisku naturalnym przewidyują tylko lokalne pogłębianie się w Polsce procesów degradacji środowiska, to łączy się z trudnościami gospodarczymi, z niedorozwojem przemysłu.

Stwierdzenie to wypada przyjąć z nielekkiem sercem: nie kryzys bowiem powinien powstrzymać degradację środowiska, lecz polityka gospodarcza, biorąca pod uwagę także uwarunkowania ekologiczne. No, ale jest jak jest i należy sobie zdawać sprawę, że przy dotychczasowym natężeniu zanieczyszczenia, u progu XXI wieku, otwarte zbiorniki wodne w naszym kraju będą praktycznie nie do wykorzystania. Jaki to będzie miało wpływ na zdrowotność społeczeństwa — nie trzeba bliżej wyjaśniać.

Jeszcze jedno zagrożenie dla zdrowia, o którym się na ogół nie mówi, zagrożenia stwarzane przez środowisko pracy, w którym czynniki nie przekraczające progu uciążliwości w środowisku pozazawodowym, bywają wielokrotnie. Negatywny wpływ tych czynników pogłębia w Polsce niekorzystna struktura przemysłu, z przewagą gałęzi wydobywczych, metalurgii, przemysłu stoczniowego itp. Grozi to pylicą, chorobami układu krążenia, chorobami nowotworowymi.

W nadchodzących latach — czytamy w "Raporcie" — należy spodziewać się wzrostu udziału wpływu i sił społecznych w kształtowaniu zdrowia i warunków zdrowotnych, zarówno w wymiarze zbiorowym, jak i jednostkowym.

Nacisk na znaczenie zachowań społecznych jest w "Raporcie Polska 2000," w rozdziale "Zdrowie" bardzo wyraźny. Autorzy "Raportu" postulują kierunki tego nacisku: z jednej strony ma to być dążenie w kierunku zmian postaw i zwyczajów, w których zarówno nadużywanie alkoholu, jak i nadużywanie tytoniu nie wywołuje obecnie odruchów obronnych, a powinno; z drugiej zaś ma to być nacisk w kierunku stworzenia takiego systemu służby zdrowia, który by odpowiadał rzeczywistemu społecznemu zapotrzebowaniu w tym względzie. Znaczące miejsce w tym systemie powinna — zdaniem autorów "Raportu" — zajmować profilaktyka.

Wobec natłoku spraw ważnych — stwierdza "Raport" — trudno jest nadać pierwszeństwo któremuś ze sposobów przewyższania aktualnych trudności lecznictwa. Program resortu zdrowia na najbliższe lata faworyzuje rozwój opieki podstawowej, obok kardiologii, kardiologii, chirurgii dziecięcej i transplantologii. Ale bezspornie w przyszłości musi się utrzymać równowaga między ogólną i specjalistyczną funkcją lecznictwa, która jest w chwili obecnej poważnie zachwiana na niekorzyść działań medycyny najbliższych ludności.

Zamykając — czytamy w perspektywie dokonanej przez niezależnych ekspertów analizy stanu obecnego — zamykając więc rozdział "Zdrowie" zawarty w "Raporcie końcowym" "Polska 2000," nie sposób nie zakończyć refleksji nad tymi dwoma dokumentami uwagą o zbieżności dokonywanych dwoma niezależnymi torami ocen i prognoz.

A także — trudno powstrzymać się od wyrażenia zdziwienia, że dwa ważne, dotyczące jednej z najważniejszych spraw, dokumenty nie wywołały żadnego rezonansu ani w resorcie zawiadującym zdrowiem, ani też w oficjalnych środkach przekazu.

(Nadane przez Rozgłośnię Polską Radia Wolna Europa).

DZIAŁ Kobiet

W Nowym Jorku (i zapewne nie tylko) panuje moda wśród młodej dziewczyny na noszenie różnego rodzaju plecaków — toreb w postaci zwierzątek.

Potrawy z Kiełbasy

Parówkowa-Fryzowana

Kiełbasa parówkowa lub parówki, tuszcz do smażenia.

Kawałki kiełbasy ponacinać ukośnie z jednej strony. Rozgrzać tłuszcz na patelni i smażyć aż do zrumienienia najpierw ze strony bez nacięcia, a potem z tej, na której są nacięcia. Rumianą podawać od razu do pieczywa. Ponadto można podać keczup, musztardę, chrzan lub kwaśne ogórki.

Parówki z Pieczarkami

½ kg parówek, ½ kg pieczarek, 2 cebule, 1 puszka koncentratu pomidorowego, ½ opakowania masła lub masła roślinnego, szczypta soli, 1 suszona czuszka lub trochę przypraw chilli, smak poprawia dodanie kilku suszonych grzybków.

Cebulę drobniutko posiekać, włożyć do rondla, dodać 2/3 tuszczu i dusić aż się zeszkli. Koncentrat wymieszać z 1,5 szklanki wody i wlać do cebuli. Zmniejszyć gaz i dusić na małym ogniu.

Pieczarki umyć pod bieżącą wodą, krajać w niezbyt duże kawałki, podrumienić na reszcie tuszczu i wrzucić do sosu. Jeśli mamy grzyby suszone — to należy je ugotować oddzielnie, pokrajać w paseczki i wrzucić do sosu, w którym grzyby się gotowały.

Dodać do sosu czuszkę lub podprawić przyprawą chilli i solą. Na końcu wrzucić pokrajane w talarki parówki lub w półtalarki kiełbasę parówkową, czy serdelową. Zagotować. Potrawa jest lepsza odgrzewana. Podawać z pieczywem jako danie na kolację lub gorącą przekąską dla gości.

Parówki w Naleśnikach

Tyle naleśników ile parówek, tarty żółty ser, trochę masła.

Każdą parówkę, obraną z ostionki, zawijać szczerlnie w naleśnik. Żaroodporne naczynie wysmarować tłuszczem, układać na to ściśle obok siebie parówki zawinięte w naleśnik, posypać obficie tartym serem i małym miodem. Wstawić do nagrzanego piekarnika i zapiekać aż ser się stopi (10-15 minut), a naleśniki zrumienią. Oddzielnie podać jakiś sos (może być po prostu keczup, jednak są lepsze z pikantnym sosem pomidorowym).

Kiełbasa Zasmażana

Porcje kiełbasy (ok. 8-10 dag na osobę), po ½ cebuli na osobę i po grubym plasterku sera. Ponadto — tłuszcz do smażenia (smalec, margaryna).

Cebulę pokrajać w grube plasterki i podsmażyć na patelni aż leciutko zacznie się rumienić (ale powinna być biała). Przełożyć na talerzyk. Porcje kiełbasy naciąć wzdłuż i w nacięciu włożyć wąską grubą plaster żółtego sera.

Układać kiełbasę na rozgrzanym na patelni tłuszczu, przykryć i smażyć chwilę na dużym ogniu, potem na mniejszym. Kiedy kiełbasa zacznie się rumienić, a ser stopi, obłożyć podsmażoną cebulą, aby się zagrzała.

Podawać z ziemniakami i surówką (z kwaszonej kapusty lub z kwaszonymi ogórkami), jako danie obiadowe lub z pieczywem na kolację. Tak przygotowane porcje kiełbasy z serem można również upiec na ruszku lub w piekarniku. Podawać wówczas z keczupem i pieczywem.

Kiełbasa w Ziołach

Dowolna ilość zwyczajnej kiełbasy, nieco oleju, 3-4 ząbki czosnku, przyprawy ziołowe: majeranek, bazylia, estragon, tymianek.

Kawałki folii aluminiowej posmarować obficie olejem. Kiełbasę natrzeć posiekany czosnkiem i wymieszany ziołami. Szczelnie zawinąć w folię. Ułożyć na blasze w piekarniku i piec od 20 do 30 minut. Podawać zaraz gorącą do pieczywa lub wystudzić i podawać na zimno. Najbardziej aromatyczna kiełbasa ma wówczas szczególnie aromat i smak.

Grzanki z Parówkami Lub Kiełbasą

Kawałki bułki, masło (masło roślinne), parówki lub kiełbasa, plasterki żółtego sera, szczyptę soli i dymka, keczup.

Bułkę z obu stron smarować masłem roślinnym i układać na blasze. Na każdy kawałek bułki kłaść plasterki dowolnej kiełbasy lub parówki przekrajane wzdłuż na pół. Przykryć plasterkiem sera, pokropić niewielką ilością keczupu, posypać siekany szczyptą dymka. Zapiec w piekarniku aż ser się zrumieni. Apetyczne i smaczne danie dla gości.

Sosy

Sos Szcypiorkowy

1 łyżka masła (margaryny), 1 łyżka mąki, łyżka drobno posiekanego szczyptorku, ½ l. rosółu (lub rosółu z kostek bulionowych), ½ szklanki śmietany, sól i pieprz do smaku.

Z masła i mąki zrobić białą zasmażkę, rozprowadzić rosółem, mieszając zagotować. Doprawić do smaku solą i pieprzem, wysypać szczyptę, wlać śmietanę.

Podawać do sztuki mięs, innych gatunków mięs, a także do jajek ugotowanych na twardo i podawanych np. z kaszą.

Sos Pietruszkowy

1 łyżka masła, 1 łyżka mąki, 1 szklanka mleka, 1 jajko, 1 łyżka siekanej natki, sól i pieprz do smaku.

Z masła i mąki zrobić białą zasmażkę, mieszając dolewając stopniowo zimne mleko, postawić na ogniu i gotować, aż sos zgęstnieje. Dodać wówczas posiekane, ugotowane na twardo jajka i siekaną natkę.

Doprawić do smaku solą i pieprzem. Podawać do gotowanych ryb.

Sos Koperkowy

Przyrządza się tak samo jak sos szczyptorkowy, z tym, że zamiast szczyptorku dodajemy siekany koper. Podajemy do gotowanej cielęciny, baraniny i jajek na twardo.

Czy Nasz Organizm Potrzebuje Soli?

Sól jest konieczna do życia. W soli znajduje się sód, konieczny dla organizmu ludzkiego. Pomaga ono w utrzymaniu właściwej ilości krwi, reguluje ilość wody, przekazuje organizmowi reakcje nerwów i spełnia wiele innych istotnych funkcji. Wiele osób spożywa za dużo soli. Jedna łyżeczka soli zawiera 2 gramy sodu, a dopuszczalna ilość sodu wynosi 1.1 — 3.3 grama dziennie. A więc półtorę łyżeczki soli stołowej jest ilością, którą można bezpiecznie spożywać w jakiegokolwiek formie, bez ryzyka dla zdrowia. Stosuje się to w szczególności do osób w starszym wieku.

Sódium w stanie naturalnym znajduje się w większości produktów żywnościowych i jest dodawane do żywności puszkowej i zamrożonej dla smaku i przechowania w świeżości.

Ważne jest więc dowiedzieć się, które produkty zawierają mniej sodu niż inne. Świeża żywność zawiera zwykle mniej sodu niż konserwowa, np. świeże mięso ma mniej sodu niż takie produkty jak: mielonka w puszkach, bekon, parówki, kiełbasa i szynka — do których dodaje się sódium dla wyżej podanych powodów.

To samo stosuje się do jarzyn świeżych, w porównaniu do jarzyn i soków jarzynowych w puszkach. Natomiast świeże, zamrożone i puszkowane owoce i soki owocowe zawierają małą ilość sodu.

Inne produkty, jak zupy w puszkach lub w proszku i "zamrożone obiady" zawierają dodaną do nich sól. Konserwy i produkty w opakowaniach, wykazują zawartość sodu na etykietach. Jeżeli sódium jest jednym z trzech pierwszych składników wymienionych na opakowaniu, oznacza to, że dany produkt ma wysoką zawartość sodu, ale może też być na dalszym miejscu na liście składników.

Gotując w domu należy używać soli umiarkowanie, ale nie dodawać jej potem w czasie jedzenia, zwłaszcza gdy ma się wysokie ciśnienie. Zamiast soli, powinno się o ile możliwości używać innych przypraw, np. korzeni. Takie dodatki jak ketchup, relish, sos sojowy, sosy do sałat — wszystkie zawierają dużo soli.

Przed użyciem przypraw zastępujących sól, należy poradzić się lekarza, gdyż wiele tych preparatów zawiera potas, który może być szkodliwy przy pewnych schorzeniach np. sercowych.

Wraz z wiekiem, zmniejsza się wrażliwość ludzka na smak i zapach. W rezultacie ma się wtedy skłonność do nadużywania soli. Powinno się jednak abyć z tym ostrożnym, ponieważ zbyt duże spożycie soli ma związek z wysokim

ciśnieniem. Innymi czynnikami powodującymi wysokie ciśnienie są dziedziczność albo nadwaga.

Wysokie ciśnienie może powodować inne komplikacje, jak choroby serca, paraliż, niewydolność nerek. Wysokość ciśnienia zwykle zwiększa się z wiekiem i wspomniane zaburzenia chorobowe występują przeważnie u ludzi starszych.

Dlatego ograniczenie spożycia sodu pomaga organizmowi ludzkiemu obniżyć ciśnienie krwi i może zwiększyć skuteczność leków na wysokie ciśnienie i w rezultacie obniżyć ich dozowanie.

Czy nasz organizm potrzebuje soli? Tak, ale w umiarkowanej ilości. Ponieważ w stanie naturalnym sódium znajduje się w wielu produktach żywnościowych, łatwo jest spożywać ilość potrzebną organizmowi do funkcjonowania, bez używania przy stole solniczki.

Ponieważ osteoporosis rozwija się w organizmie przez długi czas, jest wskazane, by wszyscy, a zwłaszcza kobiety, spożywali przez całe życie wystarczającą ilość wapna, a także uprawiali jakiegokolwiek ćwiczenia fizyczne.

Zszedł Do Podziemia

(E.T.) — W Krakowie od 28 marca ukrywa się członek Konfederacji Polski Niepodległej, Radosław Huget.

Poinformowało o tym nowojorskie przedstawicielstwo KPN. Huget jest jednym z założycieli grupy ruchu Wolność i Pokój, powstałego jesienią ub.r., jako reakcja na skazanie Marka Adamkiewicza za odmowę przysięgi wojskowej.

Huget w ub. r. odesłał książeczkę wojskową do MON. Skazano go na grzywnę 40 tys. zł. Nie zapłacił, a komornik stwierdził, że w jego mieszkaniu nie ma rzeczy, które można by zająć. Grzywnę zamieniono na 80 dni aresztu, Huget zszedł wtedy w podziemie. Jego mieszkanie znajduje się pod obserwacją MO.

Prześladowania w Jugosławii

(DP) — Dwoch obywateli jugosłowiańskich, z pochodzenia Albańczyków skazanych zostało przez sąd na wysokie wyroki więzienia.

Zarzucono im "sianie niepokoju i namawianie do rozruchów" w okręgu autonomicznym Kosovo, gdzie zamieszkuje wiele osób pochodzenia albańskiego.

28-letni Haki Gaschi skazany został na 7 lat więzienia, a 25-letni Skender Basche — na 4 lata.

Albany

WOMEN'S MEDICAL CENTER
SPECJALISTYCZNA
OPIEKA ZDROWOTNA
DLA KOBIET
ORAŻ ZABIEGI
GINEKOLOGICZNE

- Badania Krwi i Moczu Na Ciążę
- Porady Ciążowe
- Lokalne Znieczulenie i Narkoza
- Zabiegi Ginekologiczne
- Koszty Zabiegów i Badań Pokrywane Przez Ubezpieczenia
- MÓWIMY PO POLSKU

725-0200

5086 N. ELSTON

Od Wtorku do Soboty:

8 Rano — 4 Po Pol.

Sports Celebrities at 18th Annual Special Olympics at Soldier Field

On the morning of May 14, at 10 a.m., a proud young athlete will circle Soldier Field, mount a ceremonial platform and light the olympic torch, thus heralding the opening of one of our city's most exciting and heartwarming events... the Chicago Area Special Olympics Summer Games.

More than 2200 athletes will be encouraged by some of Chicago's most outstanding sports figures, past and present. Led by Head Coach Jim McMahon, the coaches include Minnie Mino, Keith Magnuson, Ed O'Bradovich, Bill De-

Correvent, Hugh Gallerneau, Willy White, Sid Luckman, Johnny Lattner, Jay Berwanger, and Willy Roy. Special Olympics were born in Soldier Field in 1968. The public is invited to attend this free event.

The winner of the boy's mile and the girl's 200 meter run will be awarded the Bill Veeck Memorial Trophy.

The Special Olympics are co-sponsored by the Chicago Park District, Special Children's Charities Inc., the Joseph P. Kennedy, Jr. Foundation and Illinois Special Olympics.

Hamburg Team To Face Tough Metro-All-Star Team

The high international credentials of GERMANY'S HAMBURG S.V. will be severely tested by the METRO ALL-STAR team on TUESDAY EVE, MAY 20th at HANSON STADIUM at 7:30 p.m.

Like their own players with international experience, the HAMBURG club will be up against local players who also boast of international experience.

A trio of players culled from the local EAGLES club: KONRAD BAJGIER, ADAM KRUPA, and JANUSZ KIECA, have all seen action on POLAND'S fields, shares responsibilities with MILAN MARKOVIC, SRDJAN GRBIC and TOM ISIROV of the UNITED SERBS.

Among the players to be included on the ALL-STAR roster are several All-Americans with professional experience on the SHOCERS and other pro teams.

Goalie ROMAN GESIOR is a former N.A.S.L. star, now with the local VIKINGS, MICHAEL CAHILL of the SHOCERS learned his soccer in SCOTLAND, FRANK SPETH of GREEN WHITES just concluded his second year with AISL (KALAMAZOO & MILWAUKEE).

While the All-Star team has yet to be finalized, gen. mgr. GEORGE PAWLAK and coach KLAUS GRILETZ continue to hold practice session with many positions still open.

On WEDNESDAY, MAY 7th, the team will be tested by the coach in a scrimmage game vs the strong MAROONS club in Triton College field, with an eye to weed out the weak spots... if any.

Among those considered are: JERRY FELDMAN (SCHWABEN), TERRY ROCK (SCHWABEN), STEVE SOBEY (SCHWABEN), WOJCIECH LASKOWSKI (LIGHTNING), MARK LAXGANG (GR. WHITE) BILL GOUSKOS of the FALCONS, STEVE KAEMPF of WAUCONDA, TOM SOEHN of SPARTA, STAN OSTROWSKI, ANDREJ MAC and KAZ GUNKA, all from the EAGLES.

The mix of young and experienced players as presented by the HAMBURG team will be more than matched by the All-Star veterans and hopefuls, a situation which should provide the fans with plenty of room for cheers.

NIEOCZEKIWANA CIĄŻA?

Nie wpadaj w rozpacz... my możemy pomóc
• Bezpłatne Testy Ciążowe
• Życzliwi Doradcy
• Pomoc Lekarska
• Pomoc Finansowa
• Zrozumiałe i Prawdziwe Informacje o Moralnych, Fizycznych i Psychicznych Konsekwencjach Usuwania Ciąży.

AID FOR WOMEN
8 South Michigan
Suite 1300 • 621-1100

CZYTELNIK MIESIĄCA

1. Główna wygrana \$100.00; druga nagroda, półroczna prenumerata Dziennika Związkowego.
2. Każdy może nadesłać dowolną ilość kuponów.
3. W losowaniu będą brały tylko oryginalne kupony, które otrzymamy do końca danego miesiąca.
4. Losowanie raz w miesiącu a nazwiska zwycięzców ogłaszane będą w każdy drugi piątek miesiąca.
5. Pracownicy Dziennika Związkowego i Związku Narodowego Polskiego i ich rodziny nie mogą brać udziału w konkursie.

MAJ, 1986

Imię, Nazwisko

Numer domu, ulica

Miasto Stan Zip code

Kupon należy wysłać na adres:

CZYTELNIK MIESIĄCA

Dziennik Związkowy
6100 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60646

The GERMAN style of soccer is methodical with much precision passing and a lot of speed, while the All-Stars will not be taken for granted.

Często Mamy Zapytania
Od Naszych Czytelników

"Gdzie Mogę Kupić Dziennik?"

Podajemy poniżej kioski i sklepy, w których rozprowadzany jest Dziennik w północnej części miasta według trasy kierowcy Nr. 4

Belmont and Ashland
3701 N. Elston Ave.
4302 N. Kedzie Ave.
5077 N. Lincoln Ave.
4001 W. Lawrence Ave.
4000 W. Montrose Ave.
4131 W. Irving Park
4201 W. Irving Park
3400 N. Lawndale Ave.
3456 N. Hamlin Ave.
3532 N. Pulaski Rd.
3368 N. Milwaukee Ave.
3334 N. Milwaukee Ave.
3326 N. Milwaukee Ave.
3253 N. Pulaski Rd.
3263 N. Pulaski Rd.
3340 N. Pulaski Rd.
3235 N. Springfield
2862 N. Milwaukee Ave.
2886 N. Milwaukee Ave.
2924 N. Milwaukee Ave.
2931 N. Milwaukee Ave.
2957 N. Milwaukee Ave.
2917 N. Central Park
2910 N. Central Park
3018 N. Milwaukee Ave.
3004 N. Milwaukee Ave.
2988 N. Milwaukee Ave.
2976 N. Milwaukee Ave.
3037 N. Milwaukee Ave.
3028-30 N. Milwaukee Ave.
3034 N. Milwaukee Ave.
3055 N. Milwaukee Ave.
3086 N. Milwaukee Ave.
3094 N. Milwaukee Ave.
3118 N. Milwaukee Ave.
3125 N. Milwaukee Ave.
3127 1/2 N. Milwaukee Ave.
3126 N. Milwaukee Ave.
3124 N. Milwaukee Ave.
3192-96 N. Milwaukee Ave.
3580 N. Milwaukee Ave.

Irving and Cicero
4208 N. Milwaukee Ave.
4263 N. Milwaukee Ave.
4264 N. Milwaukee Ave.
4401 N. Milwaukee Ave.
4400 N. Milwaukee Ave.
4410 N. Milwaukee Ave.
4772 N. Milwaukee Ave.
4789 N. Milwaukee Ave.
Milwaukee and Gale Sub.
5301 N. Central Ave.
5726 W. Higgins Rd.
5952 W. Lawrence Ave.
5960 W. Lawrence Ave.
5947 W. Lawrence Ave.
4340 N. Central Ave.
5945 W. Irving Park
6001 W. Irving Park
6002 W. Irving Park
6027 W. Irving Park
6201 W. Montrose Ave.
Higgins and Nagle
5800 N. Milwaukee Ave.
5746 N. Milwaukee Ave.
5732 N. Milwaukee Ave.
5540 N. Milwaukee Ave.
6219 N. Milwaukee Ave.
6247 N. Milwaukee Ave.
6347 N. Milwaukee Ave.
6452 N. Milwaukee Ave.
7503 N. Milwaukee Ave.
8705 N. Milwaukee Ave.
Oliphant and Northwest Hwy.
7818 W. Higgins Rd.
7124 W. Higgins Rd.
7220 W. Foster Ave.
8350 W. Lawrence Ave.
7549 W. Montrose Ave.
7501 W. Addison Street
7460 W. Addison Street
5800 N. Cumberland Ave.
7150 W. Addison Street
6859 W. Addison Street
7725 W. Addison Street

4574—Contrast bands carve a smart surplice neck especially becoming to shorter, fuller figures. For pongee, crepe. Half Sizes 10 1/2 to 22 1/2.

\$3.25 for each pattern.

Add 75¢ each pattern for postage, handling.

Send to:

Anne Adams Patterns, 10'

Reader Mail

POLISH DAILY ZGODA

62-08 Northern Blvd., Woodside, NY 11377. Print Name, Address, Zip, Size, Pattern Number.

Fresh fashions in

SPRING - SUMMER

PATTERN CATALOG.

Free pattern offer. Send \$2 + 75¢ postage.

Books \$2.95 + 75¢ p&h.

124-Easy Gifts 'n' Ornaments

120-Crochet a Wardrobe

ANNE ADAMS PATTERNS

Pierwsza Relacja z Czernobyla

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

Czernobyla jest zaledwie 50 mil) i innych, mniejszych, miejscowości, bardzo uważnie obserwuje się środowisko.

"Prawda" twierdzi, że Czernobyl, 25-tysięczne miasto pracowników zakładów atomowych, stoi dziś zupełnie opuszczone. Ewakuowano wszystkich. Po ulicach krążą jedynie pojazdy uzbrojone w wykrywacze promieniowania. Zdaniem reporterów, zmniejszenie zagrożenia jest przede wszystkim zasługą strażaków, którzy z narażeniem życia, w potwornej wysokiej temperaturze i fali radiacji pracowali.

Pożaru nie można było ugasić ani wodą, ani chemikaliami, bowiem wyparowywały one natychmiast do atmosfery.

Zdaniem gazety, wśród ewakuo-

wanych mieszkańców najbliższych okolic nie było żadnych objawów paniki, jeśli nie liczyć kilku, odosobnionych, wypadków.

W Kijowie ogromna większość (czy oznacza to, że była również jakaś mniejszość?) miała powrócić, po usłyszeniu o katastrofie, do swych warsztatów pracy. Ewakuacja regionu przebiegała w sposób niemal wzorowy. Zaledwie 4 godzin trzeba było bohaterom ratownikom by wywieźć z zagrożonego obszaru tysiące ludzi...

Nikt nie cofnął się przed niebezpieczeństwem, nikt nie stochrzał, nikt nie odmówił pomocy, ale wybrano — oczywiście — najodważniejszych ochotników, zapewne członków partii i Komsomołu, którym władze wyraziły na łamach

"Prawdy" gorące podziękowanie.

BENSON WLK. BRITANIA — Księżna Windsoru, bohaterka romansu sprzed pół wieku, nie żyje. Zmarła w wieku 89 lat w Paryżu. Jej zwłoki spoczną w kaplicy zamkowej w Windsorze. Na zdjęciu: kondukt żałobny w bazie RAF pod Londynem.

(REUTER)

Przyjęto Plan Reformy Walutowej

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

najważniejsze siły w światowej gospodarce, będą starali się utrzymać wyznaczone kursy walut w określonych uprzednio granicach, podejmując wspólne działania zmierzające do utrzymania tych kursów. Nie powinno więc dochodzić w przyszłości do dużych wahań wartości walut, destabilizujących światowy handel i ujemnie wpływających na gospodarkę poszczególnych państw.

Każdy kraj będzie zobowiązany do wysiłków zmierzających do utrzymania rozwoju swojej gospodarki w wyznaczonych wcześniej przez siebie samemu granicach. Jeśli faktyczny bieg spraw odbiegałby zbyt mocno od projektów, wszystkie pozostałe kraje podjęłyby kroki, których celem będzie skorygowanie nadmiernego deficytu budżetowego, albo nadwyżki w handlu zagranicznym, podobnie jak przez kupowanie lub sprzedawanie walut będą usiłowały utrzymać ich ustalone kursy.

Siedem krajów uprzemysłowionych będzie dokonywać oficjalnych prognoz dotyczących rozwoju gospodarczego, inflacji, bilansów płatniczych, kursów wymiany walut,

deficytów budżetowych, przyrostu ilości pieniądza w obiegu oraz międzynarodowych rezerw walutowych. Działacze gospodarczy będą spotykać się co jakiś czas, aby śledzić rzeczywisty przebieg sytuacji.

Chociaż plan został zaproponowany przez USA, oznacza on porzucenie proponowanego wcześniej przez prezydenta Reagana projektu wolnej gry rynkowej. Jeśli będzie przestrzegany, kraje nastawione na eksport, przede wszystkim Japonia, musiałyby hamować swoją ekspansję gospodarczą, aby utrzymać ją w wyznaczonych granicach. Stany Zjednoczone natomiast mogą być skłonięne przez pozostałe państwa do dokonania dalszych cięć budżetowych zmierzających do zmniejszenia deficytu.

Wspólna deklaracja ogłoszona na zakończenie obrad postanawia, że kraje uczestniczące będą ponadto popierać wysiłki krajów rozwijających się, zmierzające do ich rozwoju gospodarczego i spłacenia długów. Państwa rozwinięte zobowiązały się do przeciwdziałania się protekcjonizmowi i popierania wolnego handlu.

Oprócz obrad oficjalnych doszło również w Tokio do prywatnych spotkań szefów państw. Prezydent Reagan rozmawiał z prezydentem Francji, Francois Mitterrand usiłował wyjaśnić dlaczego Francja nie wyraziła zgody na przelot amerykańskich samolotów nad jej terytorium.

Sekretarz stanu George Shultz, podniesiony na duchu uchwaleniem przez "siódmkę" oświadczenia potępiającego terroryzm, które wymienia Libię, jako kraj popierający terrorystyczne ataki, nie mógł powstrzymać się od przekazania Kadafiemu swej osobistej opinii. "Jesteś załatwiony, bracie!" — powiedział Shultz. "Jesteś odizolowany. Wszyscy uważają cię za terrorystę."

Waldheim Wiedział

Nowy Jork (NYT) — Okazuje się, że były sekretarz generalny ONZ Kurt Waldheim wiedział o rozstrzelaniu pojmanych partyzantów w Grecji.

W Archiwum Państwowym w Washingtonie znaleziono pamiętnik Waldheima, w którym pisze on, że "zgodnie z nowym rozkazem Wodza bandyci schwytni w akcji mają być rozstrzelani".

Reagan Żąda Wyjaśnień Od ZSSR

Tokio (CT) — Na kilka godzin przed spotkaniem przywódców najbardziej uprzemysłowionych krajów świata, prezydent Reagan, w swym sobotnim cotygodniowym przemówieniu radiowym, oskarżył Związek Sowiecki o powstrzymywanie i zatajanie informacji w związku z katastrofą w elektrowni w Czernobyle.

Obserwatorzy twierdzą, że było to najostrejsze z dotychczasowych wystąpień Prezydenta, który podkreślił, że sprawa nie jest wewnętrzną sprawą Związku Sowieckiego.

"Wszyscy Amerykanie, podobnie jak cały wolny świat, łączą się w żalu z tymi, których tragedia dotknęła osobiście" — powiedział Reagan, dodając, że ZSSR winien jest światu wyjaśnienie, pełne sprawozdanie z tego, co nastąpiło w

zakładach atomowych pod Kijowem.

Wkrótce po wystąpieniu Prezydenta głos zabrały władze Japonii. W Kraju Kwitnącej Wiśni zarejestrowano niewielki opad radioaktywny. Radiacja była nieco wyższa niż normalnej, lecz znacznie poniżej bariery niebezpieczeństwa.

Przedstawiciele administracji waszyngtońskiej uważają, że w przyszłości da się uniknąć podobnych wypadków jedynie wówczas, gdy instalacje nuklearne na całym świecie zostaną poddane międzynarodowej inspekcji.

Do tej pory podobne porozumienie międzynarodowe nie istnieje, jednakże państwa członkowskie Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), do której ZSSR nie należy, wymieniają między sobą wszelkie informacje dotyczące potencjalnego niebezpieczeństwa skażenia nuklearnego.

Precedens istnieje, bowiem oba mocarstwa zgodziły się w swoim czasie, by Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej dokonywała okresowo inspekcji w zakładach produkujących i przetwarzających energię nuklearną.

Terrorystyczny Zamach Bombowy Na Sri Lance

Kolombo, Sri Lanka (CT) — W sobotę na pokładzie samolotu linii lotniczych Sri Lanki eksplodowała bomba ukryta w mięsie wołowym. Wybuch spowodował śmierć 20 osób, dziesiątki innych pasażerów zostało rannych.

Policja przypuszcza, że bombę podłożyli ekstremiści Tamilowie. Jak do tej pory, nikt nie przyznał się do zorganizowania zamachu.

Wybuch bomby przełamał samolot na pół. Wśród ofiar śmiertelnych znalazło się niemowlę oraz kilku obcokrajowców. Między innymi, poza trzema mieszkańcami Sri Lanki, zginęli turyści francuscy, niemieccy i japońscy.

Departament Stanu USA poinformował, że dwóm Amerykanom obecnym na pokładzie samolotu, nic się nie stało. Obydwaj są pracownikami amerykańskich ambasad na Sri Lance i w Pakistanie.

Samolot "Lockheed" L-1011 przybył akurat z Londynu via Zurich i Dubai (Zat. Perska). Na Sri Lance zbierał on pasażerów lecących na wyspy Maldiv. Eksplozja nastąpiła na lotnisku w Kolombo. 111 pasażerów z 128, którzy mieli odlecieć, obecnych było na pokładzie samolotu podczas eksplozji.

Nancy Reagan w Tokio

Tokio (UPI) — Pierwsza Dama, Nancy Reagan przybyła wczoraj do stolicy Japonii, aby połączyć się z Prezydentem, biorącym udział w szczycie ekonomicznym.

Pani Reagan spędziła miniony weekend w Malezji i Tajlandii, gdzie propagowała swoją kampanię na rzecz walki z narkomanią.

Do Tokio przyjechała bezpośrednio z Bangkoku, gdzie była gościem rodziny królewskiej.

Podczas pobytu Nancy Reagan w Tajlandii podjęto nadzwyczajne środki bezpieczeństwa.

Pierwsza Dama wzięła udział w uroczystym obiedzie wydanym na jej cześć przez premiera Tajlandii Prema Tinsulanonda.

J. Walker Zegnaje Przeciwnika Whitworthowi

San Francisco (UPI) — Podczas kolejnego dnia rozprawy byłego radiotelegrafisty Marynarki Wojennej USA, Jerry Whitwortha, zeznający w charakterze świadka John Walker powiedział, że oskarżony nie wiedział naprawdę dla kogo z obcych wywiadów pracuje.

To stwierdzenie Walkera może mieć decydujący wpływ na wyrok w sprawie Whitwortha, ponieważ akt oskarżenia wyraźnie precyzuje, że "świadomie i dobrowolnie sprzedawał (on) tajne informacje rządowi obcego państwa — Związkowi Sowieckiemu".

Warto przypomnieć, że John Walker już wcześniej przyznał się do szpiegowstwa ale na swojej sprawie nie zeznał. Zeznanie składane przez niego w sprawie Whitwortha są pierwszymi informacjami, ujawnionymi publicznie, dotyczącymi działalności szpiegowskiej jego samego i jego współpracowników.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy brat i szwagier nasz, śp.

wielebny ksiądz prałat

Jan F. Kozioł

Emerytowany proboszcz z parafii św. Józefa (syn śp. Maril [z domu Czerniak] i śp. Franciszka Kozioł)

Były kapelan Illinois Council, Rycerzy Kolumba w Chicago, II i St. Jude Council #6383, Rycerzy Kolumba, Spring Hill, Floryda, zasnął w Panu, opatrzony św. Sakramentami, dnia 2-go maja, 1986 roku, o godzinie 9:45 rano, w Spring Hill, Fla., przeżywszy 75 lat.

Zwłoki będą wystawione w środę od godziny 3 po południu do 10 wieczorem w kaplicy pogrzebowej Fortuna, 4401 S. Kedzie Ave., oraz w czwartek od 3 po południu do 9:30 wieczorem, w kościele św. Józefa (48-ma i S. Hermitage). Modlitwy liturgiczne odbędą się w czwartek o godzinie 8:15.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 9-go maja, o godzinie 10:30 rano, z kościoła św. Józefa, a stamtąd na cmentarz Queen of Heaven, do Mauzoleum.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Józefa (Bernard) Sobczak, Loretta (George) Hoffman, Franciszek (Małgorzata) Kozioł, siostry, brat, bratowa i szwagrowie; oraz bratanice; wraz z całą rodziną.

Po informację prosimy telefonować: 523-7781.

(6,7)

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza ciocia nasza, śp.

Stefania (Stella) Młodzik

(z domu Koszyk)

(żona śp. Józefa Młodzik, ciocia śp. Eugene Koszyk)

Członkini Apostolstwa Modlitwy i Tow. św. Barbary przy par. św. Jacka i III-go Zakonu św. Franciszka, po krótkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 3-go maja 1986 roku, o godzinie 10:00 rano, przeżywszy lat 97.

Zwłoki można odwiedzać dziś od godziny 2-jej po południu do 9-jej wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 7-go maja, o godzinie 10:30 rano, z zakładu pogrzebowego Dykla, pnr. 3630 W. George ul., do kościoła św. Jacka, msza św. o godzinie 11-jej, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Ks. Severyn Koszyk, w Nowym Yorku, Bert Koszyk, Cass Kosik, John Koszyk, Irvin Koszyk i Joseph Koszyk ze stanu Indiana, Stanley Koszyk w Chicago, Mary Major, Alice Ciesielski ze stanu Indiana, Stella Lazarski z McHenry, Ill., bratanki i bratanice z rodzinami; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Dykla Kaplica Pogrzebowa. Telefon 772-6630.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka moja, babcia, prababcia i siostra nasza, śp.

Władysława Dull

(z pierwszego małżeństwa Sosnowski)

(matka śp. Mateusza)

po krótkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 1-go maja 1986 roku, o godzinie 4 po południu, przeżywszy 92 lata.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym we wtorek od godziny 3 do 9 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 7-go maja, o godzinie 10:00 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 5776 W. Lawrence, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Czesław (Wirginia) Sosnowski, syn i synowa; Józef (Elżbieta), Mateusz P., Mateusz J. (Judyta), Wilhelm (Gloria), Daniel, Maria (Kenneth) Vierk, Helena (Daniel) Parise, wnuki i wnuczki; 13 prawnuków; Józefina Ziarko, Czesława Szopek i w Polsce Anna Olander, siostry.

Pogrzebem zajmuje się Muzyka-Kowacek Funeral Home. Telefon 545-3000.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka, babcia i siostra nasza, śp.

Bronisława Fudala

(Z domu Takusa)

(żona śp. Stanisława Jana Fudala)

po krótkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 3-go maja, 1986 roku, o godzinie 1:30 po południu, przeżywszy lat 78.

Zwłoki można odwiedzać dziś od godziny 2-jej po południu do 9-00 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 7-go maja, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego Dykla pnr. 3630 W. George ul., do kościoła św. Jacka, msza św. o godzinie 10-jej rano. Po czym zwłoki zostaną przewiezione i pochowane na cmentarzu w Czerwennie.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Stefania Fudala, Bronisława Ckowska, Aniela (Stanisław) Lowisz, (w Polsce: Helena [Józef] Szwanosz, Bolesław (Aniela) Fudala i Stanisław (Anna) Fudala, córki, synowie, zięć i synowie; oraz 19 wnucząt; siostra w Ameryce; 2 braci w Polsce; oraz brat w Kanadzie; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Dykla Kaplica Pogrzebowa. Telefon 772-6630.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mój, ojciec i dziadek mój, oraz wujek nasz, śp.

Stanisław Adamski

nagle, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 5-go maja 1986 roku, w godzinach rannych.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym w środę i w czwartek od 4 po południu do 9:30 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 9-go maja, o godzinie 9-jej rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 N. Milwaukee Ave., do kościoła św. Konstancji, a stamtąd na cmentarz Wszystkich Świętych do Mauzoleum.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni: Joanna, żona; Grażyna, córka; Ramon Cuevas, zięć; Marylin, wnuczka; Tadeusz Kausz, siostrzeniec; Bożena Pogorzelska, siostrzenica; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: B.F. Malec i Synowie, Telefon 774-4100.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mój, ojciec, brat i dziadek nasz, śp.

Stanisław Raczkowski

po krótkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 4-go maja 1986 roku, o godzinie 3:30 po południu w średnim wieku.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dziś do godz. 9:30 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 7-go maja 1986 roku, o godzinie 9-jej rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 N. Milwaukee Ave., do kościoła św. Trójcy, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni: Casimira (z domu Tuniska), żona; Zbyszek (Stanley) i Edward, synowie; Linda i Katarzyna, synowie; Henryk i (Kazimierz) w Polsce; bracia; Walentyna (Alicja) w Polsce; bratowie; Keith, Paul, Steven i Kevin, wnuki; oraz rodzina w Polsce.

Pogrzebem zajmuje się: Zakład Pogrzebowy B.F. Malec i Synowie, telefon 774-4100.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mój, ojciec i dziadek nasz, śp.

Stanisław Okowiński

(brat śp. Jerzego i śp. Marion)

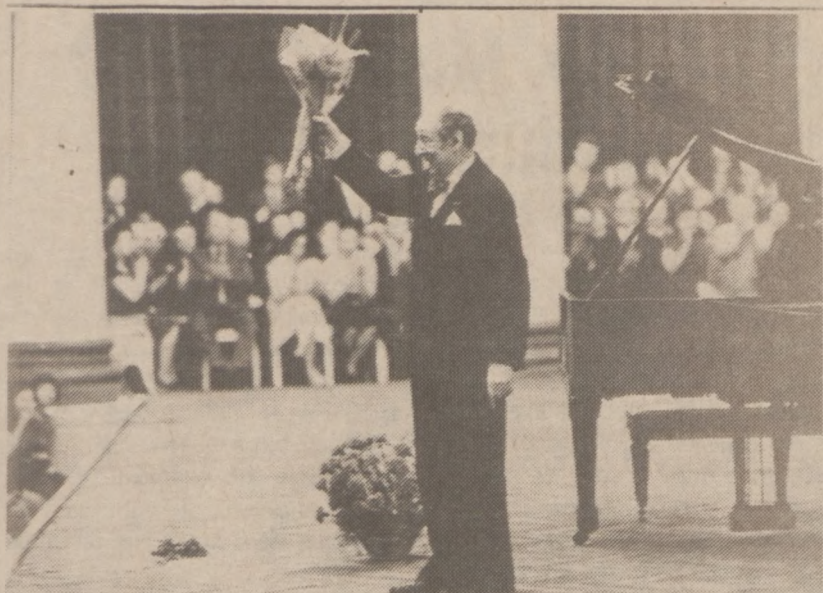
Członek Lafayette Post #159 AL, po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 5-go maja 1986 roku, o godzinie 4:15 rano w średnim wieku.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od 4 po południu do 9:30 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 7-go maja o godzinie 10:15 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 N. Milwaukee Ave., do kościoła św. Jadwigi, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni: Genowefa, żona; Krystyna Cwik, Fred i Teresa, dzieci; Kathy, synowa; Larry Schroeder, zięć; Victoria Baranowicz, teściowa; Michael, Mark, Paul, Wendy, Rebecca, Natalie, wnuczka; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: B.F. Malec i Synowie, Telefon 774-4100.

LENINGRAD — Vladimir Horowitz, znakomity pianista, który opuścił Związek Sowiecki w latach 20-tych, odbył swe pierwsze tournée po kilku miastach rosyjskich. (REUTER)

Pożyczki Dla Sowietów

Republikanin, Jake Garn ze stanu Utah propagując w Senacie rezolucję zezwalającą Prezydentowi na zablokowanie pożyczek, udzielanych przez amerykańskie banki Związkowi Sowieckiemu. Niektórzy chcieliby jeszcze niższych cen na ropę naftową, co wywarłoby duży nacisk na gospodarczą z ZSSR, i przypominają, że w ub. roku banki USA pożyczyły Sowietom \$200 mln.

Samolot LOT-u Zawrócony Znad Iranu

(D.P.) — Alarm w przestrzeni powietrznej Iranu spowodował, że samolot LOT-u lecący do New Delhi zmuszony został do zmiany kierunku i wylądowania na terytorium sowieckim. Irańska agencja prasowa podała wiadomość, że radary wykryły irackie samoloty wojskowe zbliżające się do polskiego samolotu znajdującego się nad północno-zachodnim Iranem. Załoga samolotu odebrała ostrzeżenie irackich i zmieniła kurs na północ w kierunku granicy ZSSR. Agencja poinformowała, że irańska obrona przeciwlotnicza uniemożliwiła irackim samolotom zbliżenie się do polskiego samolotu.

Śmierć Czy Samobójstwo

Pullman, Wash. (UPI) — Jak podało biuro patologa, kobieta, która wzięła z powodu bólu głowy dwie kapsułki tylenolu (extra strength) straciła przytomność a następnie zmarła. Śmierć nastąpiła na skutek zatrucia cyjankiem. Detektywi twierdzą, iż nie jest wykluczone, że 21-letnia Lynn Gregory, zatrudniona w laboratorium uniwersyteckim jako laborantka, popełniła samobójstwo. Kobieta miała bowiem dostęp do cyjanku w miejscu pracy.

Poszukuje Pracy

PRZYJMĘ pracę od wyjeżdżającego, wynagrodzę. Koszę trawę cały tydzień. 283-4459.

Pomoc Domowa

GOSPODINI Z ZAMIESZKANIEM
6 dni w tygodniu. \$160. 4 dzieci, musi dobrze gotować. Dzwonić... 767-9245
Po 6 w jez. angielskim... 789-8687

LIVE-IN MAID

Permanent position, please call 881-7700
Ask for MR. ISSA PADROS

GOSPODINI Z ZAMIESZKANIEM

Staća praca. Proszę dzwonić do Mr. ISSA PADROS
881-7700

HOUSEHOLD HELP

Child care, light housekeeping, salary open. Must have references. Must speak fluent English. Must have transportation. Devon-Cicero area. Call if qualified.
676-1633

METRO DOMESTIC PERSONNEL

Possida wszelkie prace domowe, dla pań mówiących po angielsku.
725-0055 725-1503
3204 N. Central Ave., Chicago

CLEANING SERVICE

Needs woman to do home and office cleaning. Full or part time. Experience preferred. Must have good references and speak English. Car helpful. \$4.00 per hour to start.
254-4937

Pomoc Domowa

GOSPODINI/TOWARZYSZKA
Z zamieszkania. Lekkie gotowanie i praca domowa. Musi mówić trochę po angielsku. Proszę telefonować w języku angielskim.
588-6666 —
od 6 wiecz. do 8 wiecz.; albo
588-2675 — od 8:30 wieczorem

\$300 A WEEK

Live-in nurse's aide. Free room and board and all household privileges. Must be active, mature with good skills. Must speak English and be able to drive.
Call after 1 p.m.
736-5781 545-6259

DEPENDABLE WOMAN

To baby sit in my home, near 4900 N. Marine Drive, during the day for 3 active children, 5 days a week. Must speak some English.
Call after 6 P.M. 728-1159

Praca Żeńska

NURSES AIDS Wanted, for live in and come and go. English required. 725-7881

SEAMSTRESSES PRESSERS

Needed now. Good working conditions and pay. Hours flexible. Must speak English.
BRIDAL SHOPPE & BOUTIQUE
In Historic Long Grove
634-2550 Ask for Barbara

TIME SAVERS

Odpowiedzialne kobiety do czyszczenia domów, część czasu, podczas dnia. Południowo-zachodnie przedmieścia. Muszą prowadzić auto i mówić po angielsku. Zgłaszać się osobiście.
7418 W. 111th St., Worth, IL
7 maja od 12 w południe do 4:30.

POTRZEBNA fryzjerka z licencją.

282-0601.

Teller Full-Time

Needs to type, speak English and Polish. 376-3800, ask for Esther.

Praca

PRESSERS

To press linings. Must be experienced. Vicinity Armitage and Cicero
Call for appointment
772-0400

EXECUTIVE SECRETARY

Fluent English mandatory. Must be intelligent, dependable and have a good appearance. Must be able to work a fast pace & under pressure. Some mid week air travel involved.
735-6711 — Medak

CEDENO CONSTRUCTION CO.

NOW HIRING CARPENTERS
Must be knowledgeable, responsible and hard working. Must speak some English. Hourly as well as sub-contractor positions available. Call anytime between 8 A.M.-5 P.M.
486-8899

SZUKASZ PRACY?

Decydujesz się na wyjazd do Nowego Yorku. Otrzymasz pracę i mieszkanie! Dzwonić: 278-3916 Od 2 P.M.-8 P.M.

DRIVERS

Team drivers needed. D.O.T. qualified. 3 years verifiable over-the-road exper. 25 yrs min. age. Husband and wife teams welcome. Must speak English. Clean driving record required. If you are interested and can meet our requirements, call 396-1980.

Potrzebny kucharz na pełny etat wieczorami.

Przyuczmy. Potrzebna częściąwa znajomość j. angielskiego. Dzwonić do Lynn:
334-2919
ZUM LIEBEN AUGUSTIN
4600 N. Lincoln

POTRZEBNY KUCHARZ LUB KUCHARKA

Z dobrym doświadczeniem.
Tel. 342-1464
2943 N. Milwaukee Ave.
Cafeteria

New Corporate Cafeteria in Bloomingdale

Cooks
• Pantry Cooks/Servers
Attractive and modern environment, and competitive hourly salary commensurate with ability and experience. For consideration, call ONLY Between 8:00 A.M. and 3:00 P.M.:
Chuck Rizzo 351-7984
RIZZO FOOD SERVICES, LTD.
Equal Opportunity Employer M/F/H

Praca

INSTRUKTORZY

Do nauki jazdy samochodem.
Dzwonić od poniedziałku
736-5522

OFFICE AND WAREHOUSE PERSONNEL

Please apply at
505 W. 35th Street
Chicago

KITCHEN HELP NEEDED

Full time and part time for helping cook and washing dishes. Must speak some English. Call Josephine between 9 and 2.
EDELWEISS RESTAURANT
452-6040

GOVERNMENT JOBS. \$16,040 — \$59,230/year.

Now Hiring. Call (805) 687-6000 Ext. R-9725 for current federal list.

Praca Męska

EXPERIENCE SEMI-TRAILER MECHANIC NEEDED

Applications taken 9 AM-3 PM
KERR & SONS
11 S. 315 Madison Burr Ridge, IL
325-1919

MEŃCZYNA Z SAMOCHODEM

Do sprzątania budynków na zachodnim przedmieściu — Hinsdale. \$5.00 na godzinę. 54-60 godzin tygodniowo.
Tel. 232-8464

ELEKTRYK

Doświadczony Pełen etat
451-9119

POTRZEBNY masarz z doświadczeniem.

Zgłaszać się osobiście. 2713 W. Division.

POTRZEBNY mężczyzna do pomocy stróżowi przy domu.

Można pracować w soboty. Tel. 275-3717.

POTRZEBNI pracownicy do fugowania z doświadczeniem.

Dzwonić wieczorami 286-5282.

POTRZEBNY malarz. Musi być doświadczony.

Dzwonić po 4 wiecz. 274-2806.

POTRZEBNI PRACOWNICY Z DOŚWIADCZENIEM DO PRACY U KONTRAKTORA

777-3068

JANITOR

Mężczyzna na emeryturze do 40 małych apartamentów. Nie potrzeba obsługiwać boilerów. \$400. miesięcznie, plus mieszkanie. Musi mówić po angielsku. Północno — zachodnia dzielnica. 965-1884 albo 236-8628 — w jez. ang.
Prosić pana Smitson

POTRZEBNY DOŚWIADCZONY MEŃCZYNA DO USTAWIANIA "Kick Press"

671-6600

Domy

FOR SALE/BY OWNER

Williams Bay, Wisconsin (6 miles west of Lake Geneva) 2 bdrm. year round on wooded lot. Ref., stove, dryer and utility rm. \$41,500. Please call in English.
577-0549

DE KALB PRZEZ WŁAŚCICIELA DOM NA 2 PARCELACH

Podpiwniczony, 3 sypialnie, ogrzewany, 2 łazienki, garaż na 2 auta.
777-5608 lub 756-1219

DES PLAINES

Ranch, murowany — tynkowany. 3-4 sypialnie, 2 1/2 łazienki. Wykończony basement. Barek. Ochlazdzenie. Garaż na 2 auta przyłączony. Przez Właściciela. — \$142,000. 824-6898 — w jez. ang.

GOVERNMENT HOME

from \$1 (U repair). Also delinquent tax property. Call: 1-805-687-6000, Ext. GH-9725 for information

BY OWNER

Harlem-Foster area. 2 bdrm. Georgian. Modern Kitchen. Brick addition with fireplace and cathedral ceiling. 2 baths. 2 car brick garage. Finished basement. \$119,500
By appointment only.
763-3163

Do Wynajęcia

OKOLICA KEYSTONE-CULLOM

Duże 1 + 2 sypialniowe mieszkania. \$355. i więcej
Do objęcia od zaraz.
Mr. Vasile — 725-8743
SHERWIN MANAGEMENT
475-4400
Telefonując proszę mówić po angielsku Z-26

BELMONT-ROSEMENT

2 1/2 room studio apartment, decorated. Call from 12 noon — 3 PM.
\$285 a month
626-3844

POTRZEBA 2 panów (z innymi razem zamieszkać).

Basement, 1 piętro. Od zaraz. Jackowo. 489-3457.

PIEKNY nowoczesny basement.

Od zaraz. Okolica Belmont-Central. 622-9741.

4839 W. ADDISON

5 dużych pokoi, z 2 sypialniami. Ogrzewanie i urządzenia włączone. Proszę dzwonić w jez. angielskim
545-6061 • 281-5556

Luksusowe 3 1/2 i 4 1/2 pokojowe mieszkania, ogrzewane z kominkiem, dywany. Cicho, spokojnie, \$250-\$360. Dogodna komunikacja.

539-3089, w jez. ang. po 8 wiecz.

STUDIO apartment, N.W. side.

Heated, cooking gas included. Completely furnished. 625-8805.

1 SYPIALNIOWE mieszkanie, okolica Cicero-Diversey 685-4772, pytać o Elaine.

1 SYPIALNIOWE MIESZKANIE 4400 N. — 3600 W.
Ogrzewanie, urządzenia plus korzystanie z pralni. Od zaraz. Bardzo przystępna cena — od \$325.
Sandy — 588-2775
SHERWIN MANAGEMENT 475-4400
Telefonując proszę mówić po ang. Z-27

OKOLICA "6 CORNERS"

Blisko sklepów. Dogodna komunikacja. Świeżo odnowione. Do objęcia od zaraz. 1-2 sypialniowe mieszkania od \$360. łącznie z ogrzewaniem. Aby zobaczyć proszę telefonować w języku ang.
George — 283-8184
SHERWIN MANAGEMENT 475-4400Z-28

DIVERSEY/KOSTNER

Słoneczne 1 sypialniowe mieszkanie wolne od zaraz w ładnym budynku, świeżo odnowione, pralnia. \$335 i więcej
Bob 967-7018
SHERWIN MANAGEMENT 475-4400
Zgłoszenia po angielsku (Z 24)

CALKOWICIE

WYPOSAŻONE MIESZKANIA
Do wynajęcia dla 1 lub paru osób. Wszystkie użyteczności wkalkulowane w cenie czynszu. Lokator płaci niewielki depozyt.
489-6623 252-9613

ELSTON-LOWELL

Świeżo odnowione mieszkanie — (studio apartment) i 1 sypialniowe mieszkanie do objęcia od zaraz w cichym, dobrze utrzymanym budynku. Wszędzie dywany. Pralnia do użytku. Blisko do sklepów. Dogodna komunikacja. Vasile — 725-8743. **SHERWIN MANAGEMENT** — 475-4400. Telefonując proszę mówić po angielsku. Z(23)

DO WYNAJĘCIA pokój z używalnością całego mieszkania dla kulturalnej spokojnej, niepalącej pani.

Okolica Fullerton — Laramie. 237-3617.

DIVERSEY-KOSTNER

Słoneczne 1 sypialniowe mieszkanie do objęcia od zaraz, w ładnej dzielnicy. Świeżo odnowione. Pralnia adu użytku. \$335 i wyżej.
Bob — 967-7018
SHERWIN MANAGEMENT
475-4400
Telefonując proszę mówić po angielsku

3003 N. TRIPP

1 sypialniowe mieszkanie w cichym budynku. Emeryci mile widziani. \$280 miesięcznie plus ogrzewanie.
236-8628 albo
Telefonując proszę mówić po angielsku i prosić Mr. Brown

DO WYNAJĘCIA pokój z używalnością całego mieszkania dla kulturalnej spokojnej, niepalącej pani.

Okolica Fullerton/Laramie. Tel.: 237-3617.

Interesy

TAVERN FOR SALE

including 3 apartments, 3 car brick garage, side lot with 2 car brick garage. \$250,000 firm. Only interesting parties call between 9 am — 1 pm.
725-4845 no brokers

Auta

'79 FORD Fairmont, 6-ka. Na biegi. 53,000 mil. \$1,150. 489-2951.
'79 PONTIAC Phoenix. Mała 8-ka. Stan dobry, automatyczny. \$950. 489-2951.
'79 GRAND Prix, w bardzo dobrym stanie, sprzedam. \$2,900. Pytać o Irenę. 939-3165.
'79 MONZA 2+2, w dobrym stanie. Tel. 457-2094, 298-1114.

RUMMAGE SALE

WINNETKA

CONGREGATIONAL CHURCH
54th Annual Rummage Sale
Corner of Lincoln & Pine, Winnetka.
Thurs., May 8, 7 AM do 5 PM.
32 Depts. of Mdse. FREE BUSS to & from Linden "L".

RUMMAGE SALE

W czwartek 8 maja od 7am-5pm
HOLY COMFORTER CHURCH
222 Kenilworth Ave., Kenil.
Darmo autobus "L"
20 pokoi tanioci z N. Shore.
Ciepłe Lunches

MEBLE

MEBLE do pokoju rodzinnego (6 części), w dobrym stanie. 298-1114.

Zguby

SKRADZIONO paszport na nazwisko Wiesława Czownicka. 736-6368.

ZAGINAŁ PASZPORT KRAJOWY

Na nazwisko Czesław Łajka. Informację Tel. 421-7016.

SKRADZIONO paszport na nazwisko Stefania Kulka 852-3836.

Lekcje

YOU CAN EARN MORE WITH A CAREER IN BANKING
Polish/English speaking tellers are in demand. We can help you to learn a skill you can always use.
TELLER TRAINING INSTITUTE
8410 W. Bryn Mawr, Suite 285
Chicago, IL 60631

Przeprowadzki

PRZEPROWADZKI van-em o każdej porze. Tania. 252-7712.

Usługi

DENTYSTA

BEZBOLESNE LECZENIE NISKIE CENY
15 lat doświadczenia. Nowoczesny gabinet, kompletne leczenie i uzupełnianie brakującego uzębienia. Spłaty w ratach. Ubezpieczeni mile widziani. Od 9 rano — 10 wieczorem. 6 dni w tygodniu.
DR. WANDA ROGALSKA
4417 N. Central Ave.
282-4020

ZAMIAST SZUKAC — SPYTAJ NAS

TELE-INFO

545-1272

TELEFONICZNA INFORMACJA

Okręg Północno-Zachodni
adresy sklepy wszystkie
telefony biznesy wszystkie
godziny instytucje usługi
specjalności

TANIO i solidnie wykonuje wszelkie małe naprawy wewnątrz i na zewnątrz domu oraz malowanie.

Tel. 252-5525.

DENTYSTA

NISKIE CENY
Nowoczesny gabinet. Pacjenci prywatni lub ubezpieczeni. Spłaty w ratach. Zdjęcie i zgłady bezpłatnie.
BEZBOLESNE LECZENIE
282-4021

Naprawy Lodówek

NAPRAWA lodówek. Tel.: 267-0234
NAPRAWA lodówek, kuchenek. 2-letnia gwarancja. 539-3986.

Malowanie

WYKONUJEMY wszelkie remonty. Malujemy, tapetujemy 10 lat doświadczenia. 286-0864.

Kontraktorzy

DACHY — FUGOWANIE
OBICIA ALUMINIOWE
RYNNY — BETON
OKNA SZTORMOWE
WSZELKIE PRZERÓBK
Darmo Kosztorys — Polska Firma Ubezpieczona i Pod Bondem 100% Gwarancja
HENRY SEJDAK, Właśc.
H & S HOME IMPROVEMENT CO.
Do Biura 891-5959
Do Domu Wiecz. 775-6644

Administracja "Dziennika Związkowego"

podaje do wiadomości, że agencje mieszczące się pod adresami:
Polish Daily Advertising Office
55 E. Jackson Blvd. Tel. 368-4855

Polish Daily Zgoda Advertising Bureau

5146 W. Belmont Ave. Tel. 286-1217
są niezależnymi agencjami ogłoszeniowymi, które nie mają bezpośredniego powiązania z "Dziennikiem Związkowym." Każdy kto przez agencje zamawia ogłoszenie do naszej gazety również do agencji powinien kierować wszelkie swoje reklamacje i uwagi.
Administracja "Dziennika Związkowego" jednocześnie informuje, że jest odpowiedzialna za wszystkie zlecenia ogłoszeń dawanych bezpośrednio na adres:

POLISH DAILY ZGODA

610

Zwolennicy Washingtona Niecierpliwą Się

Nie Mogą Doczekać Się "Próby Sił"

Zwolennicy mayora Washingtona w Radzie Miejskiej nie chcą czekać na normalne posiedzenie tej Rady, przypadające na 14 maja, ale chcą zwołać jej nadzwyczajne posiedzenie, na którym przedtem nie chciał zaaprobować były "blok większości" (przeciwnicy mayora).

Warto przypomnieć, że stronnicy Washingtona uzyskali przewagę w stosunku 26 (25 aldermanów plus 26 głos mayora) do 25 (bo do takiej liczby zmniejszył się "blok większości" z dotychczasowych 29 aldermanów).

"Jeśli ktoś (z aldermanów) chce udowodnić mayorowi, iż nie ma nic przeciwko jego administracji, to najlepszym sposobem jest zatwierdzenie jego nominatów" — oświadczył jeden ze zwolenników Washingtona, którego nazwiska nie ujawniono.

Jak już informowaliśmy niektórzy aldermani z dawnego "bloku większości" sugerowali iż ustąpią mayorowi w kwestii pewnych jego projektów.

Znawcy lokalnej polityki twierdzą jednak, iż napotka on na silną opozycję, jeśli będzie pragnął zmienić przewodniczących kluczowych komitetów Rady Miejskiej oraz członków w niektórych rad nadzorczych i komisji chicagowskich, których nominacje znajdują się wśród wszystkich 63, przed których zatwierdzeniem dawna większość aldermanów uchylała się konsekwentnie przez 32 miesiące. Nominaty te nazywano w żargonie Ratusza "zakładnikami."

Wśród tych nominatów są trzej kandydaci na członków Chicagowskiego Okręgu Parków, którego szefem jest superintendent Edmund L. Kelly, sympatyzujący z dawnym "blokiem większości," a nie z mayorem Washingtonem. Inne ważne nominaty to stanowiska w radach nadzorczych CTA, RTA, City Colleges oraz Komisji Planowania.

Przeciwnicy Washingtona w Radzie Miejskiej są zdania, iż przewaga 26 osób nie zapewni zwycięstwa zwolennikom mayora, ale dopiero większość w postaci dwóch trzecich wszystkich głosów

Innego zdania jest radca prawny Chicago, Judson Miner, który twierdzi, iż "prawo jest po stronie mayoru." Odmówił on jednak sprzeciwiania co rozumie przez takie stwierdzenie, a także skomentowania strategii, stosowanej przez stronników Washingtona w Radzie Miejskiej. Wyrzucił również swoje przeświadczenie, że "wrogowie Washingtona uwolnią zakładników" (zatwierdzą nominaty) z obawy aby nie być posądzonymi o większy obstrukcjonizm.

Należy wyjaśnić, że nadzwyczajne posiedzenie Rady Miejskiej może zwołać w ciągu 48 godzin mayor albo któryś z trzech aldermanów. Oczywiście w interesie stronników mayoru leży, aby wszyscy, należący do ich "obozu," byli obecni na takim posiedzeniu, a — jak stwierdzono — jeden z aldermanów ze "stronnictwa" Washingtona wyjechał i wróci za tydzień.

Wyborcy Wypowiedzą Się w Sprawie Kaucji

Wyborcy Illinois będą mieli okazję w listopadzie do wyrażenia własnych opinii w sprawie uprawnień sędziów do odmowy złożenia kaucji przez oskarżonych, których na podstawie istniejących dowodów można uznać za niebezpiecznych dla otoczenia.

Senat stanowy zatwierdził tego rodzaju poprawkę stosunkiem głosów 46 do 11.

Jednym z głównych zwolenników poprawki jest gubernator Illinois J.

Thompson.

W systemie władz federalnych i w innych stanach sędziowie są upoważnieni do podejmowania tego rodzaju decyzji.

Izba zatwierdziła projekt poprawki stosunkiem głosów 80 do 30, w głosowaniu przeprowadzonym w ubiegłym tygodniu.

Zgodnie z postanowieniami dotyczącymi Konstytucji Stanowej, sędzia może odmówić prawa złożenia kaucji jedynie w wypadku, jeśli oskarżonemu grozi kara śmierci lub dożywotnie więzienie.

Nowa propozycja domaga się, aby sędzia miał prawo podjąć decyzję o nieprzyznaniu przywileju złożenia kaucji w każdym wypadku, jeśli oskarżonemu grozi wyrok więzienia.

Mniejszość w Senacie uważa, iż obecnie sędziowie rutynowo wyznaczają na tyle wysokie kaucje, iż rzeczywiście niebezpieczni przestępcy pozostają zamknięci przed rozprawą i że ustawa godzi przede wszystkim w mniejszość etniczną i biednych.

Proponowana poprawka wejdzie w życie, jeżeli zostanie zatwierdzona przez 3/5 głosujących lub większość wyborców w listopadzie.

W międzyczasie, specjalny komitet izbowy, rozpatrujący zagadnienia związane z kryzysem ubezpieczeniowym, stwierdził, iż żadna z propozycji nie rozwiąże nagromadzonych w tej dziedzinie problemów.

Izbowy Komitet Wykonawczy zatwierdził wprowadzoną przez republikanów ustawę, w myśl której właściciele domów w pobliżu lotniska będą płacić o połowę mniejsze podatki, ponieważ są narażeni na hałas i zanieczyszczenie powietrza.

Wśród odrzuconych projektów znalazła się propozycja ograniczenia godzin startów i lądowania samolotów oraz utworzenie specjalnego komitetu władz podmiejskich, którego zadaniem byłoby kontrolowanie wszystkich poczynąń związanych z rozbudową lotniska O'Hare.

HONOLULU — Państwo Reagan na plaży. Prezydent zatrzymał się na Hawajach w drodze do krajów Azji. (UPI)

Przygotowania Chicago Na Wypadek Katastrofy

Katastrofa w elektrowni atomowej w Czernobylu uświadomiła władzom Chicago, iż w planach ratowania mieszkańców w sytuacji klęski żywiołowej lub w obliczu innego rodzaju zagrożenia w ogóle nie uwzględniono ewentualnej konieczności ewakuacji dużej liczby lub nawet wszystkich chicagowian.

Poprawianiem starych planów, które sporządzono jeszcze w r. 1973, zajęła się kadra Chicagowskiej Akademii Pożarnictwa oraz tutejszy oddział Amerykańskiego Czerwonego Krzyża 21 kwietnia br., a więc niemal tuż przed pożarem reaktora na Ukrainie.

Jak oznajmił przedstawiciel chicagowskiego Wydziału Straży Pożarnej, Bill Purifoy — specjalista w dziedzinie akcji ratunkowej w obliczu różnego rodzaju katastrof — powiedział, że nowy plan powinien zostać ukończony w sierpniu.

Plan ten musi oczywiście pozostawać w zgodzie z przepisami federalnymi w przeciwnym zaś razie Chicago nie będzie kwalifikować się do otrzymania rządowej pomocy finansowej.

W Illinois znajduje się najwięcej elektrowni atomowych w porównaniu z innymi stanami naszego kraju. Elektrownia nuklearna w Zion położona jest w odległości 40 mil od Chicago, a w Dresden — 50 mil od naszego miasta.

W myśl obowiązujących przepisów federalnych władze miasta muszą dysponować środkami, które pozwolą szybko zawiadomić społeczeństwo o istniejącym niebezpieczeństwie, a następnie ewakuować wszystkich mieszkańców, znajdujących się w odległości 10 mil od

reaktora atomowego, który uległ katastrofie.

Jak już wielokrotnie informowaliśmy, przedstawiciele zakładów energetycznych i specjaliści w dziedzinie zagrożenia klęską żywiołową czy in. rodzaju katastrofą, są zdania, że w Illinois nigdy nie mogłoby dojść do takiej katastrofy, jak w Związku Sowieckim. Uważają oni, że przed katastrofą takich rozmiarów chronią tutejsze reaktory nuklearne potężne budowle ze stali i betonu. Podkreślają oni, iż tego rodzaju "warstwy ochronnej" nie posiadają reaktory sowieckie.

Natomiast sceptycy i krytycy wykorzystywania energii nuklearnej umniejszają efektywność "warstwy ochronnej," podając jako przykład jej niewielkiego znaczenia katastrofę reaktora atomowego w Three Mile Island (w Pensylwanii) w 1979 r.

W nowym planie zabezpieczenia mieszkańców Chicago i okolic przed ewentualną katastrofą będzie również wzięty pod uwagę fakt, że przez nasze miasto transportuje się coraz więcej szkodliwych substancji chemicznych oraz to, że na terenie metropolii rozrasta się coraz bardziej przemysł chemiczny.

Zbiegł z Aresztu Pow. Cook

W poniedziałek, około godz. 10 rano z aresztu pow. Cook, zbiegł 31-letni Patrick E. Locke, podejrzany o włamanie i morderstwo.

Jak oświadczył dyrektor więziennictwa powiatowego, Philip Hardiman, uciekinier pokonał dwa ogrodzenia wysokości po 15 stóp każde i trzecie z drutu kolczastego. Dodał on, iż strażnicy aresztu próbowali pochwycić uciekającego Locke'a, ale był on zbyt wysoko na ogrodzeniu aby można go było pochwycić.

Hardiman wyjaśnił, iż do zbiega w ogóle nie strzelano. Nadmieniał, iż nigdy nie strzela się do zbiegów, którzy nie są niebezpieczni dla otoczenia, a do tej kategorii — zdaniem Hardimana — należy Locke.

Jak poinformował Hardiman, Locke wielokrotnie usiłował popełnić samobójstwo w więzieniu, gdzie — zresztą — trzymano go na oddziale psychiatrycznym z uwagi na to, że nie był on zdrowy psychicznie.

Poszukiwania zbiega, prowadzone do późnych godzin nocnych w poniedziałek, nie przyniosły pozytywnych rezultatów. W pobliżu więzienia znaleziono jedynie koszulę uciekiniera.

Deficyt w Budżecie Szkolnictwa Chicagowskiego

Komisja Finansowa Szkolnictwa Chicagowskiego (Chicago School Finance Authority) zatwierdziła w środę trzyletni plan finansowy przedstawiony przez Chicagowską Radę Szkolną, który przewiduje na rok fiskalny 87, 27 mln. deficytu.

Na rok 1988 wstępny plan przewiduje deficyt w wysokości 37 mln. dol., a na rok 89 — 20 mln. dol. Trzeba dodać, że w przeszłości liczby te wyrażały się sumą około 202 mln. dol.

Jak powiedział generalny doradca Finance Authority, Wayne McCoy, zaakceptowanie tego planu nie było nierozsądne.

W przeciągu następnych trzech miesięcy Rada Szkolna musi przedstawić swój ostateczny plan fiskalny na rok 87, bez deficytu. Będzie to już po zakończeniu bieżącej sesji Legislatury Stanowej.

Oczekuje się, iż około 18 mln., z brakującej sumy wyasygnuje się za pośrednictwem przydziałów Legislatury Stanowej. Pozostałe 9 mln. zostanie prawdopodobnie usuniętych

z dotychczasowych planów budżetowych.

Rada Szkolna zatwierdziła również rozszerzenie letniego programu nauczania, do zajęć rannych zostaną dołączone zajęcia popołudniowe.

W realizacji tego programu weźmie udział około 200 szkół podstawowych 9 szkół średnich. Obejme on około 65,000 uczniów, podczas gdy w zeszłym roku ich liczba wynosiła 45,000.

Specjalne zajęcia zostaną zorganizowane dla uczniów szczególnie uzdolnionych, jak również tych, którzy mają trudności w nauce i są kandydatami do porzucenia nauki w przyszłości.

Przewiduje się również dodatkowe kursy dla dzieci mających trudności językowe w zakresie języka angielskiego. Uczniowie będą mieli także okazję do zdobycia prawa jazdy. Jak powiedział superintendent szkolnictwa, Manfred Byrd, celem programu letniego jest przede wszystkim pomoc dla uczniów mających trudności w nauce i tych, którzy są bliscy rezygnacji z nauki.

Podatnik Może Zapłacić Dodatkowy \$1 Mln.

Za Nowy Kontrakt Władz Pow. Cook

Władze powiatu Cook — podobnie jak miasto Chicago — posiadają za rezerwowaniu 30% z puli wszystkich kontraktów dla firm, kierowanych przez przedstawicieli mniejszości etnicznych i kobiet. Władze Chicago kierują się jednak powyższą zasadą od ponad pół roku, a powiat Cook po raz pierwszy ją stosuje teraz tzn. w przetargu na realizację dwóch projektów budowlanych w Rolling Meadows i Bridgeview.

Wygląda na to, że kontrakt — opiewający na około \$100 mln. — przypadnie w udziale przedsiębiorcy budowlanemu Jamesowi McHugh.

Choć oferta firmy James McHugh Construction Co., nie jest najniższa to najprawdopodobniej właśnie ona uzyska ten kontrakt, dlatego, że dyr. Powiatowego Wydz. Zaopatrzenia, William Donovan odrzucił ofertę tańszego wykonania prac, złożoną przez przedsiębiorstwo z Alabamy — Blount Bros. Corp., stwierdzając, iż nie spełnia ona warunków, określonych zarządzeniem o przydziałach zleceń dla firm mniejszości etnicznych.

Firma Blount zaproponowała wykonać prace za cenę \$98,9 mln., a McHugh — za \$99,9 mln. Wybór firmy McHugh może "odbić się" na podatnikach, którzy będą musieli zapłacić 1 mln. dol., więcej niż to konieczne.

Prezes rady Powiatu Cook, George

Dunne powiedział, że nie zgadza się z wyborem Donovana i będzie się starał wpłynąć aby kontrakt przyznano przedsiębiorstwu w Alabamy.

"Nastaly inne czasy" (dla mniejszości etnicznych) — stwierdził Dunne. "Niewiele teraz mogę zrobić..." — dodał z zalem oraz nadmieniał, iż "McHugh wniosło bardzo dużo znakomitych budowli i cieszy się dobrą reputacją".

Eksperci w dziedzinie polityki lokalnej podkreślają, iż McHugh ma nie tylko dobrą reputację ale także znajomości wśród miejscowych dygnitarzy. Ich zdaniem, prezes firmy James McHugh i jego brat, Jack, piastujący stanowisko wiceprezesa — a równocześnie prezesa Chicagowskiego Okręgu Parków — posiada powiązania z samym Dunnem. James McHugh natomiast jest jednym z głównych mecenasów kampanii politycznej gub. Thompsona.

Przedsiębiorstwo McHugh Construction posiada również powiązania z marszałkiem sędziowskiej Izby Reprezentantów, Michealem Madiganem, którego firma prawnicza reprezentowała je w różnych sprawach sądowych.

Nowy budynek w Rolling Meadows ma powstać na skrzyżowaniu Wilke Road i Euclid Ave., a w Bridgeview, na skrzyżowaniu 100th Place i 76th Ave.

Howlett i Spigel Partnerami Stevenson

W poniedziałek, Adlai Stevenson II, kandydat na gubernatora Illinois, rozpoczął oficjalnie swą kampanię wyborczą, oznajmiając, że jego partnerami w wyścigu wyborczym będą Michael Howlett Jr. i Jane Spigel.

Dobierając sobie Howletta jako kandydata na wicegubernatora, Stevenson — według znawców polityki — usiłuje skorzystać z dobrej "marki", jaką posiada jego nazwisko. M. Howlett Jr. (l. 37) jest synem byłego sekretarza stanowego, Michaela Howletta. W ubiegłym tygodniu, Howlett Jr. przedłożył swą rezygnację ze stanowiska sędziego sądu okręgowego pow. Cook po to, aby móc wziąć udział w kampanii wyborczej.

Spigel (l. 44) jest mieszkanką Elmhurst, która wyklada na wydziale administracji na Uniwersytecie Północnego Illinois w De Kalb oraz zasiada w Radzie Powiatu Du Page. Ubiega się ona o stanowisko sekretarza stanowego.

Stevenson oświadczył w poniedziałek, iż cała trójka ubiegać się będzie o w/w urzędy stanowe, jako kandydaci niezależni lub też z ramienia trzeciej partii. W dalszym ciągu status Stevenson'a jako kandydata jest nieokreślony, ponieważ czeka on na decyzję sądu w sprawie ubiegania się o stanowisko gubernatora z pozycji kandydata niezależnego.

Autobusy Dla Inwalidów

Regional Transportation Authority (RTA) zatwierdziła w czwartek fundusze na zakup 20 nowych autobusów dostosowanych do przewożenia osób w wózkach inwalidzkich, w ramach eksperymentalnego programu, jaki realizuje Pace w Waukegan.

Zamierza się ustalić możliwość funkcjonowania stałej linii autobusowej dla inwalidów.

Na zakup autobusów przeznaczono sumę \$150,000, którą w większości wyasygnuje stan.

Rozpoczęcie realizacji programu przewiduje się na koniec br., lub początek następnego.

AIDS w Chicago

W Chicago, od roku 1980 do chwili obecnej, zanotowano w sumie 382 przypadki AIDS.

Z najnowszych danych wynika, że 188 osób zmarło w Chicago, w wyniku tego schorzenia.

LOTERIA

Dla wygody naszych Czytelników przekazujemy poniżej wyniki Loterii Stanowej.

Daily Lottery 5 Maja, 1986 4 5 6	Pick 4 5 Maja, 1986 2 5 7 7
--	---

LOTTO	Sobota, 3 Maja, 86	27 28 30 33 41 43
	Środa, 30 Kwietnia, 86	01 14 26 28 31 41

CHICAGO — Na trybunie, goście przyglądają się przechodzącym oddziałom parady. Od lewej: Janina Bińkowska — komisarzka Okr. 12 ZNP, Hilary Czaplicki — cenzor ZNP, sen. Paul Simon, Regina Oćwieja — wiceprezesa Zjednoczenia Polskiego Rzymsko Katolickiego. (foto Jerzy Skwarek)